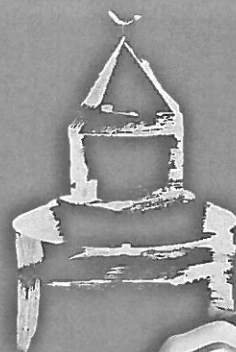

ZPRAVODAJ

ŠRÁMKOVY SOBOTKY

50.
ročník

LEDEN/ÚNOR 2013 ~ 50. ROČNÍK ~ 15 Kč

JUBILEJNÍ 50. ROČNÍK ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVY SOBOTKY!

Dostal jsem od pana šéfredaktora těžký úkol: napsat úvodník na začátek jubilejního ročníku Zpravodaje Šrámkovy Sobotky. Ale já jsem úvodník nikdy nepsal. A jestli ano, tak o tom nevím. Nemám odborné novinářské vzdělání. Přesto se do novinařiny pletu již mnoho let. Nejprve v dětském věku několika otištěnými básničkami, pak přibývaly drobné i větší zprávy a články, nakonec odborné studie. Občas se vracím i vzpomínkami. A ty se mi pletou i do tohoto údajného úvodníku. Takže nevím, jaký žánr jsem vytvořil – a zda ho pan šéfredaktor otiskne.

Letos totiž vstupuje Zpravodaj Šrámkovy Sobotky do svého padesátého ročníku. Jeho osudy se bude zabývat studie, kterou připravila Lenka Dědečková; na mne zbyla právě ta funkce pamětníka. Stál jsem u několikaletých pokusů o jeho vznik, byl jsem u jeho zrození, řídil jsem ho v prvních jedenácti letech, přispíval jsem do něj víceméně tajně v následujícím nelehkém období konce sedmdesátých let a stále více v letech následujících, až jsem byl v roce 1988 opět povolán do redakční rady a má spolupráce trvá dosud.

Nebylo snadné s časopisem začít, nebylo snadné dovést ho na určitou úroveň a snažit se ji udržet. Naší snahou od počátku bylo navázat na staletou kulturní tradici Sobotecka, nedělat jen obvyklý místní zpravodaj s úředními zprávami MNV, programem kulturních a sportovních akcí apod., který si čtenáři prohlédnou a po měsíci odhodí. Naší

snahou bylo pokračovat v tradici kulturních a vlastivědných časopisů, které přináší nejen aktuální zprávy, ale i články trvalé hodnoty, pro které si zájemci časopis schovávají a vracejí se k němu.

Snad se to zdařilo. Svědčí o tom 1400 výtisků posledních čísel před zastavením časopisu v roce 1974, svědčí o tom široký okruh spolupracovníků od národních umělců a univerzitních profesorů po vesnické kronikáře. To vše by nešlo

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky napříč minulostí

bez nadšené práce všech, kdo se na existenci časopisu podíleli – od redakční rady a dopisovatelů přes obětavou administraci až po čtenáře, kteří posílali dobrovolné předplatné, často ve značné výši. Dělal se vše zdarma, platila se jen tiskárna a poštovné. Časopis byl soběstačný, neprodával se ve volném prodeji, celý náklad jsme posílali adresně odběratelům.

Měl bych vzpomenout a poděkovat jmenovitě. Ale to bych zaplnil několik stránek. Snad mi to ti živí i ti, kdo nás už na onen svět přešli, odpustí. Přesto několik

jmen těch, kdo od počátku spolupracovali nejvíce: Václav Frýba, Marie a Václav Hejnovi, Otakar Martinec, Karel Samšíňák, Vladimír Ruda, Josef Volf, Miroslav Vlach, Vladimír Šulc, Jaroslav Šimůnek, šrámkovci.

Téměř všichni kolem ZŠS jsme byli amatéři, časopis jsme dělali mimo svou práci. Navíc zprvu v nelehké době, hlídání cenzurou a někdy i autocenzurou. Od počátku se příliš nedařila spolupráce s místními spolky a podniky (s výjimkou školy, baráčníků, sokolů, hasičů a jezdeckého klubu). Také jsme od počátku chtěli být časopisem celého Sobotecka, což se dařilo jen výjimečně, hlavně zásluhou některých kronikářů (Jindřich Slavík z Markvartic, Josef Linka ze Kdanic, Josef Macoun a Marie Šimůnková z Vesce, Alena Pospíšilová z Malechovic aj.). V posledních letech se potýkáme i se stále ubývajícím počtem čtenářů. Staří věrní umírají, mladí mají jiné zájmy...

Na závěr každého zamýšlení se něco přeje, v něco se doufá. A tak i já přeji Zpravodaji a všem jeho příznivcům do další půlstoletky let, aby vydržel v nastoupené cestě, aby pomáhal udržovat rodácké, historické a kulturní tradice Sobotecka, aby ho měli čtenáři rádi.

Snad bych měl připomenout i nové technické možnosti jeho tvorby a šíření. Ale tomu já nerozumím, to nechám té mladé generaci. Jen díky ní může ZŠS přežít.

*Všechny spolupracovníky i čtenáře zdraví
starý redaktor-amatér*

Karol Bílek

RADNICE INFORMUJE

INFORMACE O ZASEDÁNÍCH ZASTUPITELSTVA

16. veřejné zasedání zastupitelstva, poslední v loňském roce, se konalo dne 11. 12. 2012 v 18 hodin ve velkém sále spořitelny v Sobotce. Zastupitelstvo města se většinou schází jednou za dva měsíce, takže další zasedání se bude konat 21. 2. 2013 v 18 hodin na obvyklém místě ve spořitelně. Půjde o důležité zasedání, protože bude schvalován rozpočet města na letošní rok. Návrh rozpočtu je k dispozici v níže uvedené tabulce, nejprve však několik informací k usnesení z posledního zasedání.

Bylo schváleno rozpočtové opatření č. 5/2012, kterým se upravovala příjmová i výdajová stránka rozpočtu. Zastupitelstvo v souladu s § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, stanovilo kompetenci Rady města Sobotka ke

schvalování a provádění některých rozpočtových opatření. Rada města bude o provedených rozpočtových opatřeních informovat vždy na nejbližším zasedání zastupitelstva města a zastupitelstvo města si vyhrazuje právo provádět rozpočtová opatření mimo rozsah stanovený radě města. Zastupitelstvo rovněž schválilo prodej p.p.č. 197, ostatní plocha, o výměře 137m² v k.ú. Kdanice Jakubovi Zahrádkovi, Sobotka, Trní 1, za základní cenu 6 316 Kč + náklady na znalecký posudek + náklady na vklad do katastru nemovitostí. Mimo zápisů z jednání finančního a kontrolního výboru, které zastupitelstvo vzalo na vědomí, byla podpořena výzva „Zastavte dokončení II. fáze reformy veřejné správy“.

O co jde, je zřejmé z textu výzvy, které v plném znění zveřejňujeme – viz str. 5.

Na programu únorového zasedání bude mj. již zmíněné přijetí rozpočtu na rok 2013, zápisy finančního a kontrolního výboru, majetkové záležitosti města a informace starosty a místostarosty zejména k chystaným investicím v letošním roce. Jejich kompletní seznam bude zveřejněn po jejich schválení na zastupitelstvu, ale mezi ty nejdůležitější patří rekonstrukce Malého náměstí, oprava druhé části střechy č.p. 6 na nám. Míru, výměna oken téže budovy, oprava Mariánského sloupu a opravy chodníků. Informace o podobě a výši jednotlivých investic budou k dispozici na webu města do konce února a budou zveřejněny ve ZŠS 2/2013. O rekonstrukci Malého náměstí však chceme informovat již nyní.

REKONSTRUKCE MALÉHO NÁMĚSTÍ

Malé náměstí je dlouhá léta v žalostném stavu a povrchem připomíná spíše náves nějaké zapadlé vesnice, proto se v letošním roce přistoupí k radikální rekonstrukci. O ní se mluví již dlouho, ale třeba vloni dostala přednost rekonstrukce ulic Zahradní (u bytovek) a Bezručova. Projekt na opravu Malého nám. zpracoval ing. Janda z firmy Projektservis Jičín a počítá se v něm s kompletní zádlazbou prostoru od Baštecké ulice až ke kostelu.

Dlažba bude z větší části ze žulových kostek, část podél domů bude ze zlomkové čedičové dlažby (kočičích hlav). Bude vyhloubena nová dešťová kanalizace a vznikne cca 20 označených parkovacích míst. Počítá se i s novým veřejným osvětlením a kultivací prostoru, kde stojí kontejnery na tříděný odpad. Rozpočet na tuto akci je cca 2,7 mil. Kč a potěšující je, že město na to finanční prostředky má a nemusí se nijak zadlužit. Nutno

podotknout, že žádné dotace vypsané nebyly a ani nebudou. Na přelomu února a března bude vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele, rekonstrukce je plánovaná na cca 8 týdnů a je v zájmu města, aby v červnu, tedy před hlavní turistickou sezónou, bylo náměstí hotovo.

Jan Janatka

NÁVRH ROZPOČTU NA ROK 2013

Příjmy

Odd. par.	Název	Hodnota
	Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	4 700 000,00 Kč
	Daň z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti	400 000,00 Kč
	Daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů	450 000,00 Kč
	Daň z příjmu právnických osob	4 500 000,00 Kč
	Daň z příjmu právnických osob za obec	2 500 000,00 Kč

	Daň z přidané hodnoty	9 000 000,00 Kč
	Poplatek za komunální odpad	1 450 000,00 Kč
	Poplatek ze psů	83 000,00 Kč
	Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt	20 000,00 Kč
	Poplatek za užívání veřejného prostranství	30 000,00 Kč
	Odvod z loterií	70 000,00 Kč
	Odvod v výherních hracích přístrojů	200 000,00 Kč
	Správní poplatky	163 300,00 Kč
	Daň z nemovitosti	2 020 000,00 Kč
	Třída 1 celkem	25 586 300,00 Kč
	Neinvestiční transfery ze státního rozpočtu (SR) - volby	77 000,00 Kč
	Neinvestiční transfery ze SR (příspěvek na výkon státní správy)	2 094 700,00 Kč
	Ostatní neinvestiční transfery ze SR	27 000,00 Kč
	Neinvestiční transfery od obcí	312 000,00 Kč
	Třída 4 celkem	2 510 700,00 Kč
	Splátky půjček Fondu rozvoje bydlení	162 000,00 Kč
1036	Správa v lesním hospodářství	398 000,00 Kč
2219	Odstavné plochy	30 000,00 Kč
2310	Pitná voda - pronájem	36 000,00 Kč
2321	Kanalizace - pronájem	4 214 000,00 Kč
3321	Zámek Humprecht	1 150 000,00 Kč
3511	Zdravotní středisko	626 000,00 Kč
3612	Bytové hospodářství	1 890 000,00 Kč
3613	Nebytové hospodářství	900 000,00 Kč
3632	Pohřebnictví	90 000,00 Kč
3633	Plynofikace - pronájem kotelny	225 000,00 Kč
3639	Komunální služby	192 000,00 Kč
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	400 000,00 Kč
4351	Dům s pečovatelskou službou	1 975 000,00 Kč
6171	Činnost místní správy	91 000,00 Kč
6310	Příjmy z úroků	50 000,00 Kč
	Třída 2 celkem	12 429 000,00 Kč
3639	Prodej pozemků	10 000,00 Kč
	Třída 3 celkem	10 000,00 Kč
	Příjmy celkem	40 536 000,00 Kč

Výdaje

Odd. par.	Název	Hodnota
1036	Správa v lesním hospodářství	495 000,00 Kč
221x	Silnice, chodníky, odstavné plochy	1 211 000,00 Kč
2321	Kanalizace	283 000,00 Kč
3111	Příspěvek příspěvkovým organizacím - Mateřská škola	740 000,00 Kč
3113	- Základní škola	3 000 000,00 Kč
3141	- Školní jídelna	650 000,00 Kč
3392	- Městské kulturní středisko	2 100 000,00 Kč
3319	Kroniky	38 000,00 Kč
3321	Zámek Humprecht	2 463 000,00 Kč
3322	Opravy památkových objektů	3 420 000,00 Kč

3399	Ostatní kultura - jubilea, jarmark	165 000,00 Kč
3412	Koupaliště	12 000,00 Kč
3421	Dětské hřiště	20 000,00 Kč
3419	Příspěvky spolkům - tělovýchova	340 000,00 Kč
3429	Příspěvky spolkům - ostatní zájmová činnost	60 000,00 Kč
5512	Zdravotní středisko	773 000,00 Kč
3611	Půjčky Fondu rozvoje bydlení	300 000,00 Kč
3612	Bytové hospodářství	1 016 000,00 Kč
3613	Nebytové hospodářství	465 000,00 Kč
3631	Veřejné osvětlení	670 000,00 Kč
3632	Provoz hřbitova	140 000,00 Kč
3639	Technické středisko	2 183 000,00 Kč
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	1 862 000,00 Kč
3725	Sběrný dvůr	447 000,00 Kč
3745	Údržba veřejné zeleně	237 000,00 Kč
4350	Příspěvek - Domov pokojného stáří Libošovice	60 000,00 Kč
4351	Dům s pečovatelskou službou	1 062 000,00 Kč
4351	Příspěvek - Charita - terénní služby	60 000,00 Kč
5512	Požární ochrana	132 000,00 Kč
6112	Zastupitelstvo	1 572 000,00 Kč
6118	Volba prezidenta	77 000,00 Kč
6171	Vnitřní správa včetně provozu budovy MěÚ	5 400 000,00 Kč
6171	Příspěvky neziskovým organizacím apod.	94 000,00 Kč
6310	Poplatky	45 000,00 Kč
6320	Pojištění majetku	110 000,00 Kč
6399	Ostatní finanční operace - daně	3 450 000,00 Kč
6402	Vratky dotací	38 000,00 Kč
	Třída 5 celkem	35 190 000,00 Kč
2212	Rekonstrukce Malého náměstí	2 700 000,00 Kč
3635	Územní plán	172 000,00 Kč
3639	Nákup pozemků	60 000,00 Kč
5512	Požární ochrana - nákup hasičského vozu	60 000,00 Kč
	Třída 6 celkem	2 992 000,00 Kč
	Výdaje celkem	38 182 000,00 Kč

Odd. par.	Název	Hodnota
8124	Splátka úvěru - rekonstrukce komunikace Zahradní - Bezručova	1 000 000,00 Kč
8124	Splátka úvěru a půjčky - výstavba kanalizace a ČOV	2 748 000,00 Kč
8124	Splátka úvěru - výstavba domu s pečovatelskou službou	1 248 000,00 Kč
8124	Splátka úvěru - nákup ISEKI	358 000,00 Kč
	Třída 8 - financování celkem	5 354 000,00 Kč

Rekapitulace

Příjmy	40 536 000,00 Kč
Výdaje	38 182 000,00 Kč
Financování	5 354 000,00 Kč
Rozdíl	-3 000 000,00 Kč

Zodpovídají:

Stanislav Tlášek, starosta

Petra Hošková

VÝZVA „ZASTAVTE DOKONČENÍ II. FÁZE REFORMY VEŘEJNÉ SPRÁVY“

Vážení členové vlády České republiky, vážené poslankyně, vážení poslanci, vážené senátorky, vážení senátoři, obracíme se na Vás s naléhavou žádostí o podporu při snaze o zastavení dokončení II. fáze reformy veřejné správy a s výzvou za zachování dostupnosti státní správy pro občany na celém území ČR. V současnosti je v republice 6246 měst a obcí a po chystané reformě by občané museli dojíždět za vyřízením všech svých úředních záležitostí pouze do 205 vyvolených měst!!!

Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR předložilo návrh dokončení tzv. II. fáze reformy veřejné správy vládě ČR.

Ministerstvo vnitra předkládá návrh koncepce jako konečné řešení a navrhuje:

- jako základní jednotku výkonu státní správy obce III. stupně (ORP)
- zrušení výkonu státní správy na obcích I. a II. stupně (POÚ), obce II. stupně převést na obce I. stupně (bez výkonu státní správy) (do této skupiny patří i Sobotka - pozn. red.)

Zrušení výkonu státní správy na obcích I. a II. stupně s sebou přinese zrušení stavebních úřadů, zrušení matrik, odebrání agend řešení přestupků proti občanskému soužití, vydávání rozhodnutí o předepsání finančních odvodů za odnětí zemědělské půdy ze Zemědělského půdního fondu, rybářských lístků atd.

Materiál se vůbec nezabývá analýzou činností na úrovni obcí II. a I. stupně a z celkového kontextu pouze

účelově vytrhává určité činnosti (např. rybářské lístky). Jeho přijetí v navrhované podobě způsobí zhoršení podmínek života občanů v obcích do 10 tis. obyvatel a prohloubení nespokojenosti občanů. Materiál ve své analytické části naprosto pomíjí historický vývoj postavení obcí v rámci výkonu státní správy a nebere v úvahu, že existuje přirozená spádovost menších obcí do větších obcí. Nezhlednění této skutečnosti znamená komplikaci pro občany, kteří budou nuceni za úředníkem dojíždět mimo rámec svých běžných potřeb.

Cílem návrhu dokončení tzv. II. fáze reformy není nic menšího než úplně zlikvidovat zbytek výkonu státní správy na menších městech a českém venkově. Po zrušení finančních úřadů, zrušení nebo omezení činnosti úřadů práce, odebrání práva vydávat pasy a občanské průkazy přichází návrh mimo jiné s trvalým zrušením 413 stavebních úřadů a 1070 matričních úřadů a to na rozloze velikosti dvou třetin republiky! Jedná se o další podstatné vzdálení výkonu státní správy občanovi pod rouškou nepravdivých výpočtů o úsporách na výkon státní správy. Jedná se o velmi tuhou centralizaci státní správy s dopadem právě na obyvatelstvo vzdálené od těchto „nových“ center. Tvůrcům reformy zřejmě nevádí, že obyvatelé ve venkovských regionech s vysokou nezaměstnaností a podprůměrnými platy budou muset dojíždět i za nejběžnějšími

úkony desítky kilometrů do tzv. malých okresů, které budou vybudovány pouze v 205 vyvolených městech. Bude snad stát těmito lidem kompenzovat jejich čas a zvýšené výdaje spojené s nezbytnými správními úkony, když škrtem pera na ně přenesl náklady státu? Venkov se tak stává obětí beránkem ve jménu imaginárních úspor ve státním rozpočtu. Obyvatel, kterých se toto přímo dotýká, je v ČR přes 3,5 milionu! A co bude muset venkov obětovat dále? Policii? Lékaře?

S navrhovaným řešením zásadně nesouhlasíme, neboť velmi významně vzdaluje výkon státní správy od občana a přenáší významnou část výdajů na něj.

My zástupci obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí se stavebními a matričními úřady, na rozdíl od tvůrců reformy, kteří jsou zcela odtrženi od reality, naopak žádáme navrácení správních úkonů na naše radnice a tím blíže k občanům.

Žádáme o navrácení těchto úkonů:

- vydávání občanských průkazů a pasů
- vydávání úplných stavebních povolení na stavebních úřadech pro povolování rekonstrukcí místních komunikací
- vydávání rozhodnutí v oblasti životního prostředí

O zachování stávajících a navrácení odejmutých úředních úkonů žádáme i proto, že disponujeme vyškolenými

profesionály, vlastníci certifikáty odborné způsobilosti pro výkon státní správy na stejné úrovni jako úředníci na městech s „rozšířeným výkonem státní správy“, že vydáváme stejně kvalitní rozhodnutí jako úředníci na obcích III,

a hlavně chceme zachovat a zpět přiblížit výkon státní správy s nejméně frekventovanějšími úkony obyvatelům v našich regionech. Taktéž náklady na činnost jsou stejné jako na obcích III.

Vážení členové vlády a zákono-

dárci, věříme, že celý proces nebyl nastartován z vůle politické reprezentace země, ale aktivitou ministerských úředníků. Budeme hledat jakoukoliv politickou podporu, která pomůže tyto naše občany destruktivní kroky zastavit.

VĚSTNÍK

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – regionální časopis, zabývající se literárním místopisem, historií, přírodou a životem malého městečka Sobotky a jejího širokého okolí. Zpravodaj znám už dlouhá léta, několikrát jsem do něho přispěla coby studentka, později coby místní knihovnice, jedno období jsem se na vzniku Zpravodaje podílela i redakčně. Po nástupu počítačové techniky jsem asi během dvou let zkatologizovala jednotlivé články všech čísel všech ročníků.¹ Práce to byla nesmírně krásná, v ruce jsem měla každé jeho číslo. Každé číslo, každý článek bulletinu jsem si při zpracování vychutnávala. A že těch čísel a článků nebylo málo.

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky má poměrně dlouhou historii. V letošním roce 2013 započal jeho 50. ročník. Při vytváření článkové databáze jsem se dozvídala mnoho zajímavostí spojených s mým dětstvím. Sobotecký časopis jsem začala vnímat už jako studentka.

Zpravodaj procházel několika údobími, troufla bych si je rozdělit na tři. Každé období je spojeno s dějinnými událostmi naší společnosti, z nichž některá nebyla lehká ani pro Zpravodaj. Stejně se dají období Zpravodaje rozdělit i podle osobností, jež jsou s časopisem spojeny. Na jednotlivých ročnících je také možné sledovat vývoj tisku. Ráda se tedy ujímám dějinného zpracování jako průvodce. A protože všechno znát nemohu, obrácím se na své dobré známé – články a sobotecké přátele – uvedené postupně v poznámkách.

Vlastnímu Zpravodaji ŠS předcházela řada počinů: „V Sobotce vycházel v letech 1892–1942 Věstník sobotecký,² měsíčník, který zvláště v posledních deseti letech své existence za redakce Václava Frýby měl dobrou úroveň. Vycházely tištěné i rozmnožované časopisy a ročenky rodáků, některých soboteckých organizací, školní časopis Budujeme, ale všechny byly postupně zastaveny. Zanikly i možnosti publikovat zprávy ze Sobotky v regionálních novinách a časopisech v Jičíně, Turnově a Mladé Boleslavi, v každém okrese zůstaly jen jedny nevyrazné noviny zaměřené hlavně na zemědělství. ... Později jsme několikrát začali za pomoci MNV /Místní národní výbor v Sobotce – pozn. autorky/ místní časopis vydávat, cyklostylovaný i tištěný. Jednou jsme pokračovali v oficiálně podporovaném Žňovém zpravodaji, podruhé to zkusili přes Osvětovou besedu, ale pokus vždy po krátkém čase skončil nějakým administrativním zásahem. Počátkem šedesátých let tyto naše pokusy ustaly úplně.“³ Karol Bílek⁴ tu připomíná naše těžké dějinné období, druhou světovou válku až 50. léta 20. století. Období spojené s cenzurou, se zákazy téměř cokoliv tisknout.

Než se náš Zpravodaj stal pravidelným časopisem, předchází mu ještě jedna historie: „Až přišel červen 1964, kdy na jedné schůzi přípravného výboru Šrámkovy Sobotky⁵ nadhodil tehdejší ředitel jičínského Okresního osvětového domu Jirka Štál otázku, zda by nešlo vydat v průběhu festivalu pro

účastníky dvě až tři čísla nějakého zpravodaje po vzoru Jiráskova Hronova. Chopil jsem se této myšlenky a za účinné pomoci Václava Frýby,⁶ Václava Hejny⁷ a Otakara Martince⁸ byl zárodek časopisu na světě. Každé ráno jsme ho na MNV napsali a nacyklostylovali, malí kolportéři na něj kolem 8. hodiny už čekali a účastníci festivalu i mnozí občané města také.“⁹ Já už jen ze vzpomínek účastníků festivalu Šrámkova Sobotka vím, jak úžasný počin to byl, s jakým nadšením byl vydáván. Aleš Fetters¹⁰ představuje bulletin: „Zpravodaj Šrámkovy Sobotky začal vycházet v roce 1964 při příležitosti VIII. Šrámkovy Sobotky.“¹¹ Časopis sám o sobě byl bez patřičných náležitostí, jen číslo výtisku, datum vydání a cyklostylová stránka (pro tehdejší potentáty důležitý údaj, aby náhodou nedošlo ke špionáži). Chybí tu tiráž, počet stran, v tom nadšení a nedostatku místa vlastně nepodstatné údaje. Celkem devět denních zpravodajství, v nichž jsou zkráceně zachyceny přednášky, zajímavosti z průběhu festivalu, pikantnosti, drobné zprávy. A takhle podobně denní festivalový bulletin vycházel po několik let, z jednotlivých ročníků jsem se ho dopátrala do roku 1971, později bylo denní vycházení zastaveno z politických důvodů. Podobné pokusy o denní šrámkovské festivalové zpravodajství byly obnoveny v 90. letech. O tom později.

Lenka Dědečková
(pokračování příště)

POZNÁMKY A ODKAZY

¹ http://katalog.knihovna.jicin.cz/opacsql2_0/index.php

² Věstník hospodářského spolku pro okres sobotecký (1892–1942) s několika drobnými změnami názvu.

³ Bílek, Karol: Čtvrt století ZŠS – Zpravodaj Šrámkovy Sobotky č. 4/1989, str. 1–2.

⁴ Bílek Karol (1939) – archivář, podrobně o něm budu psát později.

⁵ Šrámkova Sobotka – literární a kulturní festival, konán vždy v červenci každý rok od roku 1957.

⁶ Frýba Václav (1900–1968) – učitel, osvětový pracovník, odborný spisovatel.

⁷ Hejn Václav (1898–1974) – středoškolský profesor, literární historik, zakladatel Archivu Fráni Šrámka.

⁸ Martinec Otakar (1927–1993) – právník, vedoucí úřadovny MNV Sobotka.

⁹ Bílek, K.: Čtvrt století ZŠS – Zpravodaj Šrámkovy Sobotky č. 4/1989, s. 1–2.

¹⁰ Fetters Aleš (1933) – středoškolský profesor, literární historik.

¹¹ Knihovnicko-informační zpravodaj U nás, roč. 15 (2005), č. 4.

ZASTAVENÍ U KŘÍŽE VE VESCI

U silnice při vjezdu do vsi stojí železný kříž na pískovcovém podstavci. Původně byl i kříž vytesaný z pískovce a stával na druhé straně pod mohutnou lípou, jak je patrné z fotografie pořízené v roce 1935, kterou máme v kronice.

Cituji z této první kroniky obce Vesec, s. 66: „Při erární silnici stojí kříž, který je nyní rozpadlý. Roku 1859 byl opraven. Oprava stála 18 zlatých. Stály tam dva jasany, ničko tam jsou vysázeny lípy, při každé straně jedna. Co já jsem pamětníkem, /píše kronikář Josef Taneček/, pamatují od roku 1887, stála tam již jen jedna lípa. To bylo z vůle štrastmistra (cestmistra) jičínského a pana děkana Palánka ze Sobotky.

V devadesátých letech předminulého století (po roce 1890) jel kolem toho kříže obchodník Gans ze Sobotky. Budťo z neopatrnosti nebo ze zlého úmyslu, což nemohu tvrdit, vrazil do kříže vozem a kříž rozbil. Byl tenkrát odsouzen k znovuzřízení kříže. Gans dal sice kříž

spravit, ale oprava ta dobře nedržela, a tak se v letech válečných kříž rozsypal (1914–1918). Rozsypaný kříž u erární silnice znovuzřídila obec v dubnu 1929. O křížových dnech při procesí do Nepřívěce posvětil jej pan děkan Soukal.

V roce 1933 se zvyšovala erární silnice u vsi o šedesát centimetrů. V důsledku toho se musil upravit výjezd na státní silnici, aby nebylo takové stoupání. Okresní úřad zaplatil kámen a štěrku, dal vagon štěrku a obec štěrku položila (kámen a štěrku musela i dovézt). Okres postavil přes erární silnici nový most a obec položila od nového mostu kanalizaci a rybníček vedle silnice zavezla.

Vraťme se ke kříži a lípě u ní zasažené. Zasažena byla roku 1859 při opravě kříže. V roce 1936 byla silnice pokryta asfaltem a lípa začala usychat. V roce 1955 byla již úplně suchá, a přesto ji památkový úřad nedovolil skácet. Teprve když z ní začaly padat suché větve a ohrožovaly dopravu, byla poražena.

Oprava kříže z pískovce neměla dlouhého trvání, a proto byl nahrazen křížem železným, který k tomu účelu věnoval pan Josef Macoun z čísla 9. Železný kříž pochází z pomníku rodu Janů z čísla 9 z Vesce (1866–1889), který byl postaven na hřbitově v Nepřívěci." Tolik z kroniky.

Osamocený kříž bez ochrany stromu stál za silnicí až do poloviny devadesátých let minulého století. Několikrát byl vyvrácen, protože stál v zatáčce. Nepomohlo ani umístění patníků a svodidel. Proto obec rozhodla, aby byl přemístěn na druhou stranu silnice k vjezdu do vsi. Je to kříž soukromý, který zřídili majitelé čísla 1 na svém pozemku na památku nějaké události v rodině. Později byl pozemek vykoupěn na stavbu silnice. Asi v roce 1995 pan Taneček z čísla 16 a pan Držka z čísla 24 přemístili kříž na druhou stranu silnice, kde stojí dnes. Je tak chráněn před neopatrnými řidiči.

Marie Šimůnková, kronikářka obce Vesec

ŠKOLA V LAVICÍCH
(POKRAČOVÁNÍ)

Učitel Ludvík Krix uvedl během svého ročního působení v Lavicích školní budovu do lepšího stavu, založil školní kroniku a vepsal do ní dějiny školy, ale třebaže občané chtěli, aby na škole zůstal, musel podle rozhodnutí okresní školní rady odejít do Ostružna a vyměnit si místo s tamním učitelem Šimůnkem.

Učitel, nebo – jak zněl jeho titul – správce školy Karel Šimůnek se narodil 19. července 1857 v Držkově. Vystudoval nižší reálku a učitelský ústav v Jičíně, maturoval

roku 1879. Pan c. k. okresní školní inspektor Josef Novák (rodák z Malechovic) věděl, že do Lavic posílá dobrého a energického učitele. Šimůnkova manželka Františka byla zároveň ustanovena industriální učitelkou. A tak na podzim roku 1888 mohlo začít jejich desetileté působení v Lavicích. První starostí bylo dokončení úprav, které zahájil jeho předchůdce. Naštěstí našel pochopení u starosty Václava Javůrka i v obecní radě. A tak brzy vznikla školní zahrádka, letní tělocvična a byla rozšířena školní knihovna.

Hlavní starostí však byla stavba nové školní budovy. Obec na ni dostala subvenci 1200 zlatých. A tak na jaře roku 1891 mohla stavba začít. Prováděl ji osvědčený stavitel Antonín Klimeš ze Sobotky. Známe i jména dalších řemeslníků, kteří se na stavbě podíleli: tesař Josef Bartoň z Oseka, kovář Josef Stránský z Příchvoje, sklenáři Josef Boček ze Zajakur a Josef Nechuta z Ohařic; ze Sobotky pracovali klempíř Josef Válek, truhlář Josef Mařan a zámečník Vilémek. Práce

rychle pokračovaly, 30. září 1891 proběhla kolaudace a 4. října se uskutečnilo nezbytné svěcení nové školní budovy. Lavice byly přifařeny k soboteckému děkanství, takže svěcení provedl sobotecký děkan Jan Rutta s kaplany Josefem Koláčkem a Václavem Mikoláškem, zpěvy řídil sobotecký řídící učitel Antonín Vojtěch Sakař. Zároveň byla vysvěcena nedaleká kaplička sv. Trojice. V dalších letech byla školní zahrada oplocena, vznikl řádný kabinet na pomůcky atd. Ovšem 12. července 1898 vznikl v sousední usedlosti čp. 18 u Čubanů požár, který poškodil i novostavbu školy. Naštěstí ne mnoho. V důsledku tohoto požáru zakoupila obec v následujícím roce čtyřkolovou stříkačku značky Smékal a sto metrů hadic; v roce 1904 byla pro ni na návsi postavena kůlna a byl založen Sbor dobrovolných hasičů.

To už byli ale Šimůnkovi na odchodu z Lavic. Karel Šimůnek byl dobrý učitel, nad rámec svých povinností např. absolvoval roku 1893 v Jičíně i včelařský kurs, a tak není divu, že byl povolán na místo řídícího učitele v sousedních Markvarticích, kde působil až do své smrti roku 1912. Šimůnkovi se do Markvartic v létě 1898 stěhovali i se synem Karlem (narozen v Lavicích 22. listopadu 1892), pozdějším ředitelem tkalcovské průmyslové školy v Náchodě a autorem řady učebnic a odborných knih.

Šimůnkovým dlouholetým nástupcem v Lavicích se stal **Josef Taneček**. Narodil se 2. srpna 1863 ve Spyšové, do školy chodil v Sobotce, absolvoval nižší reálku v Jičíně a na tamním učitelském ústavu maturoval roku 1883. Začal učit na Mnichovohradištsku v Mukařově a ve Veselé, pak krátce zastupoval nemocné učitele v Markvarticích a Psenicích, v letech 1886–1898 působil úspěšně v Horním Bousově (i odtud však musel v roce 1894 zastupovat na škole v Přepěřích).

Taneček byl lavickým učitelem až do 1. března 1926, kdy byl penzionován. Neměl pevné zdraví, nepříznivě na něho působilo zvláště úmrtí manželky Marie 6. února 1909 (musel ho zastupovat Josef Hásek ze Samšiny).

Na škole i v obci zažil mnoho hezkých i krušných chvil. Hned v prvním roce jeho působení postihla školu velká epidemie spalniček. Do školy chodilo kolem 50 dětí. Střídali se učitelé katolického

náboženství, jimiž bývali buď kaplani ze Sobotky (např. Jan Chromý, František Soukal, Augustin Metoděj Šumbera) nebo faráři ze Samšiny (Josef Klepl, Alois Nožička, Václav Jančík). Také učitelky ručních prací dívčích (tzv. industriálky) se měnily – Františka Prokšová, Růžena Ortová, Františka Řeřichová a Ludmila Culíková ze Sobotky, Anna Koudelková z Příchvoje aj. Spolupráce s vedením obce i místní školní radou byla dobrá, obec měla pro potřeby školy pochopení. I páni okresní školní inspektoři, kteří každoročně jednou kontrolovali školu, bývali spokojeni.

Pravidelný běh školy narušovaly před první světovou válkou jen občasně slavnosti, např. oslavy jubileí členů panovnického rodu nebo církevní slavnosti, na něž chodily děti z Lavic a Zajakur do Sobotky (velkou událostí bylo třeba biřmování, které uděloval 18. června 1899 biskup Ferdinand Kalous a 9. července 1909 biskup František Brusák).

Školní kronika přináší i zajímavé údaje ze sčítání lidu. Tak koncem roku 1900 bydlelo v Lavicích v 27 domech 124 lidí, v Zajakurech ve 20 domech 108 lidí. Překvapí údaj, že 36 lidí (ovšem včetně předškolních dětí) neumí číst a psát.

O deset let později se snížil počet obyvatel na 208 (119 a 89), o jeden klesl i počet domů.

V roce 1910 se 31. prosince sčítalo i hospodářské zvířectvo a napočítalo se 16 koní, 193 kusů hovězího dobytka, 17 koz, 74 prasat, 28 úlů včel, 797 slepic, 46 hus a 3 kachny.

Pak přišla první světová válka. Taneček podrobně popisuje mobilizaci, odchod mužů na frontu a válečné rekvizice. Líčí, jak byl 9. listopadu 1917 zabaven i patnáctikilogramový zvonek z Lavic s vyobrazením sv. Panny Marie a sv. Josefa z roku 1767 i malý zvonek ze Zajakur z roku 1902. Oč radostněji se panu učitelovi psalo o konci války, o návratu ruských legionářů Josefa Verneru z Lavic a Josefa Řeháka ze Zajakur, o sázení památných lip osvobození (10. 5. 1919 v Lavicích na návsi a na návrší za vsí, o týden později v Zajakurách; v roce 1920 se sázely stromy na obecních pozemcích).

I ve škole se po vzniku republiky mnoho změnilo. Velké vzrušení přinesl v roce 1922 sběr nebezpečné mnišky, která ničila české lesy. Začalo se chodit do Sobotky na filmová představení (po-

prvé 13. 5. 1924 na film Nanuk, člověk primitivní) a na dětská divadla (např. 24. 4. 1922 na hru Pro tatíčka Masaryka). Ve škole byla 24. června 1923 uspořádána školní výstava, kterou navštívilo 108 podepsaných návštěvníků (mj. i okresní hejtman Bohumil Pecka a okresní školní inspektor František Jirutka).

Škola se také stala místem konání osvětových přednášek. Pro zajímavost uvedme několik z nich: 10. 7. 1921 přednášel pan učitel Josef Taneček o bitvě na Bílé hoře, 4. 3. 1923 hovořili sobotečtí učitelé František Duchoň na téma *Jak povstala naše země* a Alois Fikar *O vzniku a vývoji života*, 22. 4. 1923 se těšila pozornosti přednáška soboteckého veterináře Stanislava Böhma *Nakažlivé nemoci zvířat*, 16. 4. 1924 seznámil tajemník soboteckého městského úřadu Jan Šolc s návrhem na župní zřízení, 23. 5. 1924 propagoval sobotecký lékař Josef Mrkvička *Boj proti tuberkulóze* atd.

Ale to se již blížil konec dlouhého působení Josefa Tanečka v obci. V září 1925 měl měsíční zdravotní dovolenou (zastupoval ho Josef Chaloupský z Robous) a po jeho odchodu do penze 1. března 1926 vyučoval do konce školního roku Josef Koblře ze Zlivi. Josef Taneček byl roku 1936 jmenován čestným občanem Lavic. Zemřel 25. října 1940 a je pohřben na soboteckém hřbitově. I jeho dcera Marie provd. Kozáková žila v Sobotce.

Nástupcem Tanečkovým se stal od 1. září 1926 **František Krchov**. Narodil se 10. ledna 1875 ve Veliši, jako mnoho jiných vystudoval v Jičíně nižší reálku a učitelský ústav, maturoval roku 1895. Jeho prvními kantorskými „štacemi“ bylo Konecchlumí a Jičíněves, v letech 1898–1902 učil v Libošovicích a potom až do roku 1926 na Mladějově. Tak jako Taneček i on se v Lavicích dočkal důchodu, do výslužby odešel v roce 1935. Na penzi žil v Jičíně, kde zemřel 26. května 1942. Dcera Jarmila provd. Bázlerová učila v Sobotce.

Také Krchov učil v Lavicích sám, jezdila sem nadále jen industriální učitelka (vystřídaly se Marie Pokorná ze Sobotky, Josefa Vízková z Dolního Bousova, Alberta Relichová z Rožďalovic, Ludmila Culíková, Stanislava Šádková a Marie Horínová ze Sobotky a Marie Nedvídková z Jičína).

Ve vyučování katolickému náboženství se střídali opět kněží ze Sobotky (František Soukal, Karel Doležal) a ze Samšiny (Jaroslav Kalhous). Nově přibýlo roku 1926 náboženství československé, výuku obstarávali duchovní z Dolního Bousova (postupně K. Rataj, Antonín Kocian, Josef Kubíček, Oldřich Benátský, Jiří Mitlehner, Jan Chromý, Emilie Tomášková, Vladimír Hnízdo, Bernard Kaván).

S úbytkem obyvatelstva klesal samozřejmě i počet žáků ve škole. V roce 1921 klesl počet obyvatel na 189 (109 v Lavicích a 80 v Zajakurách). Proto se dlouze jednalo o přiškolení Plhova, jednání skončilo úspěšně v roce 1927 (plhovská osada Mackov ale zůstala přiškolená k Samšině). Ale i tak bylo školáků stále méně – např. ve školním roce 1931/1932 bylo do lavické školy zapsáno 37 dětí, 18 starších chodilo do měšťanské školy v Sobotce.

Občas musely být vyhlášeny mimořádné školní prázdniny – třeba od 15. února do 2. března 1929, kdy byly tak silné mrazy, že uhynuly tisíce ptáků a zmrzly stovky ovocných stromů.

Ve škole se projevoval stále více pokrok. Od roku 1926 žáci často poslouchali vysílání školního rozhlasu, ve školním roce 1928/1929 došlo k elektrifikaci obce i školy. Žáci si mohli ve ško-

le spořit, fungovala skupina dorostu Československého červeného kříže, roku 1930 proběhla poprvé zdravotní prohlídka všeho žactva.

Z různých slavností se za velkého zájmu lidí odbývaly hlavně vatry – na počest Mistra Jana Husa, ale i Tomáše G. Masaryka (6. 3. 1935). Pravidelně se konala vánoční besídka, vzpomínalo se i narozenin Jana Amose Komenského, Tomáše Garrigua Masaryka, Dne matek, 28. října a tzv. Míru Československého červeného kříže.

Kromě vlastivědných vycházek do okolí školy a obce se vžila i tradice červnových školních výletů, které v těchto letech směřovaly převážně do nepříliš vzdálených míst – Střelečská hůra a hrdoňovické lomy, Prachovské skály, Trošky, Sobotka a Kost, Lomnice nad Popelkou a Tábor.

Po penzionování Františka Krchova nastoupil v září 1935 nový učitel – **František Holý**. Narodil se v Bukvíci 6. listopadu 1910 a po obvyklém studiu maturoval na jičínském učitelském ústavu v roce 1930. Před nástupem do Lavic vystřídal postupně školy v Jičíně na Novém Městě, v Konecchlumí, v Bystřici a v Domousnicích. Ovšem tento známý turistický pracovník v Lavicích učil jen necelý rok a byl přeložen do Dolního Bousova; v Lavicích ho v červnu 1936 zastoupila Věra Nováková.

Od září 1936 nastoupil jako lavický učitel **Antonín Neuman**. Rodák z Rovně (21. listopadu 1908) byl rovněž absolventem jičínského učitelského ústavu (maturita 1929) a před působením v Lavicích učil v České Lípě, Bystřici a v Ledcích. Jak jsme uvedli již v úvodu, školní kroniku psal jen do roku 1939, ale v obci učil až do zrušení školy v roce 1955. Dalším jeho působištěm byla Roveň.

Spolu s ním učili v Lavicích před vypuknutím druhé světové války industriálky Klára Holá-Žďánská, Ludmila Horynová (prov. Tanečková) a Božena Doškářová-Opočenská, římskokatoličtí kaplani ze Sobotky B. Peterek a Vojtěch Kodera a katechetka Marie Čunderlová a českoslovenští duchovní z Dolního Bousova Bernard Kaván, Emil Svoboda a Aloisie Dlouhá.

Po záboru československého pohraničí Němci v říjnu 1938 se v Lavicích ještě vystřídali jako pomocní učitelé Věra Lemberková z Popovic, František Švorc ze Staňkovy Lhoty (přešel od března 1939 na Dobšín) a Marie Bártová z Jičíněvsi.

Jinak i v těchto vzrušených dobách pokračovala normální výuka, slavnosti, školní výlety do Českého ráje, práce rodičovského sdružení atd.

*Připravili Karol Bílek a Jan Janatka
(dokončení příště)*

TŘÍKRÁLOVÉ VZPOMÍNÁNÍ

Před dvaceti lety se v Sobotce objevili „tři králové“. Ne na svátek Tří králů, ale o Šrámkově Sobotce. Neměli na čepici K+M+B, ale na těle dva sedmdesátka a jeden šedesátka. Slavili jsme své dvousté narozeniny. Tři keramické figurky od mistra Karla Hausera přivezl z Valašského Meziříčí prof. Jiří Demel, jeden z „postižených“. Jedním se sedmdesátkou byl tehdy totiž on, druhým RNDr. Karel Samšiňák, CSc., v jehož „statku“ se naše dvousté narozeniny teh-

dy bohatýrsky slavily. Tím třetím „jen“ se šedesátkou jsem byl já. Už pár let jsem z té trojice zůstal sám, žel šedesátku už teď střídá číslice podstatně vyšší. Nejstarším „králem“ byl Karel Samšiňák. Jeho zásluhy o vědu (světově uznávaný akarolog), o propagaci Sobotky a Českého ráje a propagaci výtvarného umění tu nemusíme připomínat. V Sobotce jsou dobře známé. Konečně před pěti lety o něm vyšla díky přátelům Šolcova statku sice nevelká, ale záslužná publikace.

Jeho nedožitou devadesátku si připomínáme na samém začátku roku. Narodil se v Sobotce 2. ledna 1923. V Sobotce s námi zůstává i nadále. Jeho odkaz zpřítomňuje Galerie Karla Samšiňáka v Šolcově statku, pečlivě udržovaném jeho synem dr. Janem Samšiňákem, který spolu s přáteli Šolcova statku o otcův všestranný odkaz dbá.

Aleš Fetters

SEDMDESÁTNÍK JINDŘICH FRANCEK

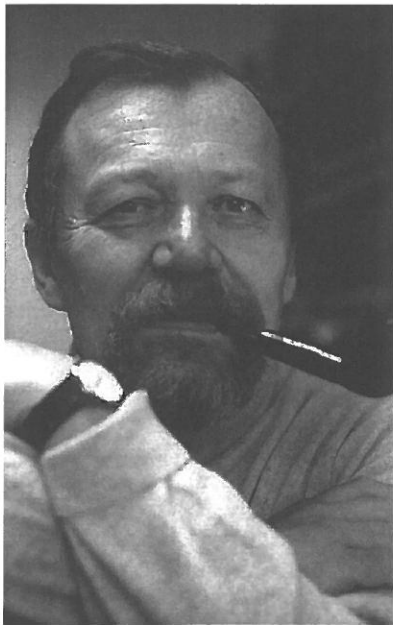
Na den letošních Hromnic oslaví své sedmdesátiny můj kolega, archivář Jindřich Francek. Archivář s velkým A, protože tato práce mu byla celoživotním

koníčkem. Královéhradecký rodák, zůstal svému kraji věrný, i když rád zajíždí i do Itálie. Zůstal věrný i svému zaměstnavateli, jímž je Státní oblastní archiv Zámorsk.

Zprvu působil na jeho pracovištích, hlavně v Kuksu, na dva roky si „odskočil“ do Východočeského muzea v Pardubicích, aby se v roce 1991 ujal funkce ředi-

tele Okresního archivu v Jičíně, kterýžto archiv se po reorganizaci stal součástí Státního oblastního archivu Zámbrsk. Vlastně jsem se měl do funkce ředitele jičínského Okresního archivu vrátit já, bylo mi to nabídnuto v rámci rehabilitací, neboť jsem z ní musel v roce 1970 odejít z politických důvodů. Rozmýšlel jsem se,

Jindřich Francek

byl jsem už pevně „zabydlen“ na pracovišti Literárního archivu Památníku národního písemnictví ve Starých Hradech, a když jsem se dozvěděl, že by jičínský archiv mohl řídit kolega Francek, bylo rozhodnuto. A bylo to správné rozhodnutí, Jindra Francek byl dobrým ředitelem a úspěšně sloužil až do penze v roce 2008. Má zásluhu o přestěhování archivu zpět z Jeříc do Jičína i o umístění v účelově dobudované novostavbě a moderní vybavení (včetně italských regálů). Jsou zde umístěny i archivní fondy ze Sobotce.

Jindřich Francek je také obdařen schopností výborně psát. Svědčí o tom dlouhá řada článků i knižních titulů v regionální i celostátní oblasti. Zpočátku se věnoval hlavně dějinám Chlumce nad Cidlinou a Jičína, ale brzy převážila specializace na hrdelní právo a kriminální zločiny. Věnoval se např. osobnosti Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, ale nejvíc ho zajímaly příběhy zachycené v hrdelních knihách středověké a raně novověké justice, později i problematika loupežnictví. V této oblasti je skutečnou nespornou autoritou a má za sebou množství populární i odborné práce. V řadě jeho knih se samozřejmě objevily i sobotecké kauzy. Mezi jeho neznámější

díla patří *Zločin a trest v českých dějinách*, *Zločin a sex v českých dějinách* a *Dějiny loupežnictva*. Ale věnuje se stále i regionálním dějinám, jak svědčí jeho práce o Elišce Kateřině Smiřické či kniha *Navzdory závistí* o Albrechtu z Valdštejna. A také jeho rozsáhlé *Dějiny Jičína*.

Kromě své odborné práce předal řadu námětů i své manželce Zuzaně, která je zpracovala ve svých knížkách, určených hlavně mládeži. Nejpopulárnější je asi příběh Elišky Kateřiny Smiřické o výbuchu na jičínském zámku roku 1620 *Osudová láska*.

Náš jubilant nezapomíná ani na veřejnou činnost. Byl předsedou Pekařovy společnosti Českého ráje, proslovil mnoho přednášek (i u nás v Sobotce), ochotně spolupracuje s regionálním tiskem nebo při organizování akcí pro mládež, je i autorem libret několika muzejních expozic (Pecka, Pardubice).

Přejeme našemu jubilantovi ještě mnoho úspěchů v jeho další práci, hodně zdraví a spokojenosti (i díky opuštění, dříve nepostradatelné dýmce) – a těšíme se, že opět někdy napíše i do ZŠS.

S pozdravem
Karol Bílek

ŽIVÝ BETLÉM

V neděli před Štědrým dnem uspořádali baráčníci „Živý betlém“. Pod vánočním stromem byly postaveny jesličky,

v kolébce pod dohledem Josefa a Panny Marie odpočívalo Jezulátko, kterému se přišli poklonit Tři králové a pastýři. Krá-

lové přijeli kočárem s koňským spřežením. U jesliček zpíval sbor dětských zpěváčků.

Celý obřad byl zahájen výrazným troubením ponocného a krásné svátky vánoční za baráčníky popřála všem přítomným tetička Pažoutová. Spolu s dětmi jsme si zazpívali vánoční koledy a s dobrou předštědrovečerní náladou jsme se po odtroubení vraceli do svých domovů.

Sluší se poděkovat paní Brixí, která provezla naše Tři krále svátečním náměstím kočárem, taženým krásným, ušlechtilým koněm. Zcela určitě patří náš dík pánům učitelům základní školy, kteří nacvičili a předvedli se svými žáky úspěšné pěvecké vystoupení nejen u jesliček, ale také v domě pro seniory. Útočiště v nepříjemném počasí nám poskytlo ve svých prostorách Městské kulturní středisko a nemalé díky patří i Vám, kteří jste se přišli podívat.

Tři králové, foto: Helena Žaloudková

Božena Švarcová

ZPRÁVA O ČINNOSTI SOBOTECKÉHO SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ZA ROK 2012

(přednesená na valné hromadě dne 26. ledna 2013 v kulturní místnosti našeho sboru)

Scházíme se opět po roce, abychom zhodnotili nejen svou činnost hasičskou, ale i společenskou. Naše členská základna má 88 členů. V uplynulém roce se uskutečnilo 12 členských a dvě výborové schůze. Průměrná účast na členských schůzích čítala 18 členů.

Dne 10. října 2012 jsme se na soboteckém hřbitově rozloučili s bratrem Josefem Kolumpkem, dlouholetým pracovitým členem a poctivým hasičem.

Požáry a technické zásahy:

V loňském roce jsme měli 35 zásahů: 11 požárů, 9 autonehod, 7 technických zásahů, osmkrát odchyt a likvidace obtížného hmyzu. Při těchto akcích zasahovalo průměrně 7 členů, kteří odpracovali 361 hodin. V loňském roce proběhly jako každý rok dva sběry železného šrotu: 28. 4. se sebralo 3800 kg za účasti 16 členů, odpracováno 96 hodin; 16. 10. se sebralo 2350 kg za účasti 18 členů, odpracováno 112 hodin.

Požární asistence:

30. 4. asistence na pálení čarodějnic. Zúčastnilo se pět členů, odpracováno patnáct hodin.

26. - 27. 5. asistence na autokrosu v Dolním Bousově. Zúčastnili se tři členové, odpracováno 42 hodin.

2. 6. asistence na dětském dni v Sobotce na kolbišti pod Humprechtem. Zúčastnili se dva členové, odpracováno osm hodin.

3. 6. asistence při filmování na hradu Kost. Zúčastnili se tři členové, odpracováno 12 hodin.

16. 6. asistence na akci Bezpečné prázdniny v Sobotce na kolbišti pod Humprechtem. Zúčastnilo se 16 členů, odpracováno 144 hodin.

30. 6. asistence na oslavách 135. výročí SDH Střeleč. Zúčastnilo se pět členů, odpracováno 20 hodin.

23. - 26. 8. asistence na soboteckém posvícení. Zúčastnilo se 21 členů, odpracováno 510 hodin.

27. 10. asistence na Halloweenu pod Humprechtem. Zúčastnilo se devět členů, odpracováno 27 hodin.

Během loňského roku byly provedeny tyto prospěšné a potřebné práce pro náš sbor i pro město Sobotka: údržba, modernizace a oprava hasičské techniky na STK, zazimování a oprava hasičské techniky, úklid prostoru v areálu hasičské zbrojnice. Celkem odpracováno 398 hodin. Proběhla také dvě cvičení družstev s průměrnou účastí osm členů, přičemž bylo odpracováno 32 hodin.

Dne 17. 3. jsme uspořádali tradiční hasičskou merendu v sále sokolovny, na organizačním zajištění se podílelo v průměru 20 členů, celkem se odpracovalo 402 hodin. 9. 4. proběhlo cvičení a školení družstva ve Vesci u Sobotky za účasti sedmi našich členů. Dne 12. 5. jsme se zúčastnili okrskové soutěže v Libošovicích za účasti 22 členů. Muži obsadili první místo,

Ocenění členů Sboru dobrovolných hasičů.

ženy a mladší žáci A místo druhé. Mladší žáci B se potom umístili na třetím místě. 15. 9. se naši nejmenší zúčastnili soutěže v Mladějově, kde obsadili dvě družstva mladších žáků druhé a třetí místo. 13. 10. se naši nejmenší zúčastnili branného závodu na Vrchovině u Nové Paky. 27. 10. proběhlo v areálu HZS Jičín školení v obsluze vysokozdvíže techniky za účasti pěti členů a školení strojníků za účasti šesti členů. 22. 12. proběhlo školení použití páteřové desky v areálu SDH Sobotka.

Během loňského roku někteří naši členové oslavili kulaté životní jubileum:

Vitina Josef	70 let
Zakouřilová Jaroslava	50 let
Vejnárek Jaroslav	50 let
Chrpa Vladimír	55 let
Huňatová Jaroslava	60 let
Horčík Josef st.	75 let
Novák Jaroslav	60 let
Stolinová Jana	60 let
Liška Vratislav	60 let
Vokráčko Jaroslav	55 let

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem našim členům, sponzorům, spolupracovníkům a v neposlední řadě i Městskému úřadu Sobotka za pomoc a podporu naší činnosti. Všem bychom rádi popřáli mnoho zdraví, úspěchů a osobní pohody v tomto roce.

Na základě zápisů v jednatelské knize vypracovali bratři Milan Bázler a Josef Moravec

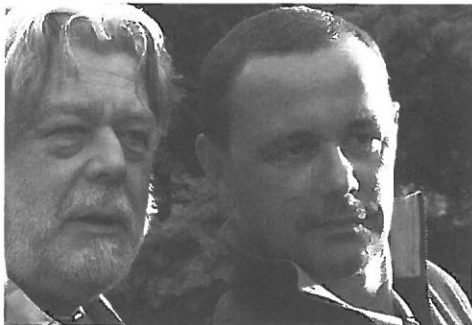

Valná hromada soboteckého Sboru dobrovolných hasičů.

PETR STUDENOVSKÝ - VĚČNÝ MLADÍK

Je pozoruhodné, jak si Český ráj oblíbily známé pražské osobnosti. Ostatně tím jen pokračují v tradici, kterou ve druhé polovině 19. století založili čeští spisovatelé Jan Neruda a Eliška Krásnohorská, když pravidelně navštěvovali lázně Sedmihorky a patrně dali jejich oblíbenému kraji ono krásné jméno. V okolí Sobotky tráví své chvíle odpočinku Hana Maciuchová, Felix Slováček s Dádou Patrasovou, Josef Dvořák, Václav Žmolík, Marie a Jaroslav Šedivých, jezdil sem Jiří Adamíra, Věra a Zdeněk Adlovi, kousek dál Josef Vinklář, Oto Laco-kovič, Dobromil Ječný, není odtud daleko na Kozákov k Jiřině Bohdalové. Do Rytířovy Lhoty se před dvaceti lety přijel podívat Michael Kocáb a rázem se mu tady zalíbilo. Koupil zde velkou roubenou chalupu a pojal ji jako místo setkávání s přáteli, na které v rychlém životním tempu v Praze neměl čas. Brzy jsme sem začali jezdit i my. Časem jsme si kousek od Kocábových koupili svoji chalupu a zvali na ni přátele. Tak se sem dostal i můj kamarád **Petr Studenovský**, televizní redaktor a moderátor. Poprvé jsem ho představil společnosti u Kocábových na Silvestra 1994. Petr se uvedl nadměrně výrazně: V noci, kdy se chystal odjet, zapadl do rozbahněného terénu před chalupou a v urputné snaze vyjet autem na silnici udělal Kocábovým z čerstvě založeného

Petr Studenovský s Janem Kanyzou na chalupě u Špačků.

trávníku oraniště, za které by se nemuse-lo stydět ani stádo divočáků po bujně noci. Michael Kocáb to ovšem vzal sportovně a Petra si natolik oblíbil, že mu vyjednal pronájem chalupy Lhotákových uprostřed vsi. Tak se komunita „Pražáků“ rozrostla o další rodinu.

Petr Studenovský vystudoval žurnalistiku na pražské univerzitě a ještě před revolucí začal pracovat ve zpravodajství Československé televize. Jako začínající elév natáčel reportáže o komunálních problémech hlavního města, k politice ho nepustili, na to byli v televizi jiní, prověřeni redaktoři. Po revoluci se stal tvář televizní obrazovky, protože moderoval hlavní večerní zprávy *Televizní noviny*. Když se po rozdělení společného státu vytvořila Česká televize, Petr Studenovský se stal prvním šéfre-

daktorem zpravodajství. Postavil je jako moderní a dynamický programový pilíř nové televize, vytvořil síť regionálních i zahraničních zpravodajů, televizní zprávy získaly novou prestiž a autoritu. Petr se ovšem neuzavíral jen ve své šéfredaktorské pracovně, moderoval předvolební debaty (*Karanténa*), předstupoval před Radu České televize s novými koncepcemi, byl pravou rukou generálního ředitele ČT Iva Mathého. V roce 1998, když Mathému nebyl prodloužen mandát, Petr televizi opustil a nastoupil na Úřad vlády, kde působil jako mluvčí vlády a premiéra. Po roce se vydal na soukromou dráhu, založil společnost FreeCom, která se zabývá mediální komunikací a v posledních letech i etiketou. Televizní diváci ho mohli sledovat celý rok v epizodách seriálu *Etiketa*, manažeři různých firem a úřadů si ho oblíbili jako skvělého lektora kurzů komunikace.

Petr Studenovský 23. ledna oslavil 50. narozeniny, ale nikdo z jeho přátel by mu je nehádal. Všichni ho máme stále za věčného mladíka, zjevem i duchem. Přejme mu do dalších let hodně úspěchů v práci i rodinném životě (Petr má dva dospělé syny a taky už mu můžete říkat „dědečku“) a hodně klidu a pohody v chalupě v Rytířově Lhotě.

Ladislav Špaček

ŠRÁMKOVSKÉ MATINÉ

Vymyslet každý rok nový program k výročí narození slavného soboteckého rodáka Fráni Šrámka, básníka, spisovatele a dramatika, není pro organizátory právě jednoduché. Mnohé totiž už zaznělo, bylo probádáno, zveřejněno, přednášeno a tradice si žádá, aby si ve Šrámkovském matiné poslechli návštěvníci a obdivovatelé pokaždé něco, co s básníkem, který se v Sobotce 19. 1. 1877 narodil, souvisí. Letošní matiné, jež připadlo na neděli 20. 1. 2013, to nejen

Jana Štěrbová a Vladimír Heuler, foto: Zbyněk Krámek

splnilo, ale příjemně překvapilo. Díky paní Marii Sekerové, předsedkyni kulturní komise při MěÚv Sobotce a

mnohaleté organizátorce Exodu Šrámkova Sobotka, se podařilo navázat spolupráci s koncertní pěvkyní **Janou Štěrbovou** a klavíristou a komponistou **Vladimírem Heulerem**, který zhudebnil 4 básně F. Šrámka (*Prosinec, Vítr, Sobotka, Šťastné vydechnutí*). Neobvykle početné publikum tak mohlo prožít nové pocity při zpěvu velmi známých veršů a posoudit, do jaké míry se to V. Heulerovi povedlo. Jana Štěrbová, v minulosti členka Státní opery Praha, prozradila, že byla trochu nervózní, protože provedení

zhudebněných básní mělo v Sobotce premiéru. Přiznám se, že mně – milovníci mluveného slova a každoroční účastníci festivalu Šrámkova Sobotka – chvíli trvalo, než jsem se dokázala plně zaposlouchat a rozeznávat jednotlivé verše. Stálo to však za to a velký potlesk byl vyjádřením silných prožitků při tomto způ-

sobu vzdání holdu básníkovi i jeho interpretům. Další část programu už patřila slavným áriím a světově proslulým písním (např. W. A. Mozart: Figarova svatba (árie Cherubína), F. Schubert: Ave Maria, G. Bizet: Carmen (Habana) a další), které v podání vynikající koncertní pěvkyně Jany Štěrbové a za klavírního

doprovodu Vladimíra Heulera přinesly návštěvníkům velkou radost a hluboké zážitky. Šrámkovské matiné 2013 nasadilo vysokou laťku dalším nápadům a zůstane jistě dlouho v paměti všech návštěvníků.

Draga Zlatníková

NEZAPOMENUTELNÁ SLÁVKA HLUBINOVÁ

Před třiceti lety, 21. ledna 1983 zemřela jedna z našich nejvýznamnějších hereček, Dana Medřická. Nebylo jí ještě ani třiašedesát. Manželka, matka a snacha tří Václavů Vydrů. Ten nejstarší – národní umělec, čestný člen Národního divadla mohl sledovat jen její herecké začátky. Ve vrcholných rolích ji vidět nemohl. Václav Vydra „nejstarší“ zemřel před šedesáti lety 7. dubna 1953.

Pro nás v Sobotce zůstane Dana Medřická v paměti vynikajícím ztvárněním Slávky Hlubinové v Šrámkově *Měsíci nad řekou*. Hrála ji v Městských divadlech pražských i pak v Krškově filmu. O dvacet let později si pak už v Národním divadle

zahrála „svou maminku“ – paní Hlubinovou (1976). Jednou z jejích prvních významných rolí v Národním divadle byla Hippodamie ve Vrchlického a Fibichově melodramatické trilogii. Vrcholu svého herectví dosáhla v Národním divadle v letech sedmdesátých v titulní roli v Brechtově *Matce Kuráži* a zejména pak v Órkényho *Kočí hře*, která se stala díky výkonu Dany Medřické nejnavštěvovanější hrou v historii Národního divadla vůbec. Vzpomínáme ovšem i na její role filmové či televizní (*Ošklivá slečna*, *Romeo a Julie na konci listopadu ad.*).

Herecké umění patřilo k nejpomíjivějším. „S oponou“ končilo. Ale teď už sto

let si můžeme díky filmovému pásku a pak záznamům elektronickým herecké výkony znovu připomínat, znovu oživovat, i když bezprostřední herecký výkon zůstává nenahraditelný a v paměti vnímavého diváka nezapomenutelný. Na Danu Medřickou v Sobotce zapomenout nemůžeme. I díky nádhernému čtení z knihy *Ester* v soboteckém kostele 4. 7. 1970.

Dodejme, že nás letos 7. ledna zaschočila zpráva o úmrtí další významné herečky – Jiřiny Jiráskové. Navštívila 45. Šrámkovu Sobotku v roce 2001 a krásně se tu bavila při besedě s Vladimírem Komárkem.

Aleš Fetters

„A KAŽDÝ VRUB SE PÍSNÍ ZELENAL A KAŽDÁ BYLA DÍK...“

Verše Fráni Šrámka jsem zvolila na úvod i na závěr veřejného blahopřání věnovaného mé kamarádce a kolegyni **Lence Dědečkové**. Padesátiny, které oslavila letos 1. února, by ji nikdo nehádal. Vysoká, štíhlá, krásná „paní ze zámku nedaleko Jičína“, jak ji známe a máme v paměti např. i z televizního pořadu *O poklad Anežky české*. Od dětství sportovkyně, cvičenka i cvičitelka, v současné době zdatná lyžařka a cyklistka. Na veřejnosti vždy odvážná promluvit, sdělit svůj názor, stanovisko, na rovinu se zptat, případně polemizovat s názory jiných. Duše poetická i praktická, hrdá vlastenka. Pracovitá, neustále se vzdě-

lávající, s širokým odborným rozhledem a hlubokým zájmem o region a veškeré dění. Taková je Lenka, bývalá sobotecká a dnes jičínská knihovnice.

Od útlého dětství velká čtenářka, byla zvyklá navštěvovat knihovnu a pomáhat třeba při zařazování vrácených knih. V této činnosti pokračovala se samozřejmostí sobě vlastní i po mém nástupu do sobotecké knihovny v prosinci 1978. Tehdy Lenka studovala v Jičíně na střední ekonomické škole. V té době jsem byla v knihovně sama a jakákoliv i drobná pomoc byla pro mě důležitá. Po maturitě nastoupila do knihovny v Jičíně, doplnila si kni-

hovnické vzdělání a časem se z ní stala kolegyně sobotecká.

Spolu jsme na konci minulého století prožily neobyčejné desetiletí neopakovatelné dělné a přátelské spolupráce. Z mnoha společných projektů, jak bychom řekli dnešním slovníkem, ráda a s vděčností vzpomínám na Nadaci rodného domu Fráni Šrámka a Knihovnické týdny.

„*Život je palouk pestrý...*“ – ať Ti, milá Lenko, kvete a voní mnoho a mnoho dalších let.

Pevně zdraví a hodně radosti Ti ze srdce přeje

Alena Pospíšilová

ALENKA KNIHOVNICE

Moje milá kamarádka **Alenka Pospíšilová** v současných zimních dnech slaví důležité životní jubileum. Na společná setkávání s ní bude asi vzpomínat víc jejích známých a přátel. Soustředím se tedy a zavzpomínám na naše krásné společné „*pracovní manželství*“.

S Alenkou jsme v sobotecké knihovně spolu pracovaly v letech 1989–1998, v porevolučním období plném nadšení a očekávání.

Sobotecká knihovna od roku 1991 zápasila o bydlení. Vyšel zákon o vrácení majetku. O rodný dům F. Šrámka

se přihlásilo několik majitelů, město Sobotka majetek vydalo a využilo možnosti desetiletého pronájmu. Nechtěly jsme pracovat v nejistotě, že knihovna nebude mít trvalé sídlo na náměstí. Založily jsme na podnět Karola Bílka nadaci k získání peněz na odkoupení domu – sídla

knihovny a vyvolaly veřejný zájem o pomoc k uskutečnění cíle. Konečného cíle bylo dosaženo v roce 1993, rodný dům F. Šrámka byl zakoupen do majetku města.

Rok 1993 je spojen se započatím nové tradice, tradice Knihovnických týdnů. Spolu jsme zorganizovaly šest Knihovnických týdnů, po odchodu Alenky ze Sobotky bylo uskutečněno ještě dalších pět. Některé Knihovnické týdny byly hodně povedené, některé méně. Společně s Alenkou nejvíce vzpomínáme na druhý Knihovnický týden, kdy jsme zavítali na Semilsko. Literární vlastivědný výlet spojený s návštěvou ateliéru akademického malíře Vladimíra Komárka; v Pasekách nad Jizerou nás přivítali s kyselem a buchtami. (Odkaz na sobotecké knihovnické týdny: <http://knihovna.jicin.cz/Sobotka-knihovnicketydny.htm>).

Rok 1995 byl dalším mezníkem v historii knihovny. Do knihovny jsme zakoupily počítač a započaly s automatizací knihovny. První počítač jsme pojmenovaly Ivan, který měl toho dne svátek. V současné době je knihovna plně automatizovaná a díky výpočetní technice poskytuje široký přehled dalších služeb.

Celá tato škála činností se zcela vymykala dosavadní knihovnické práci. Objevil se prostor k sebeobjevování se, uplatnění se, získávání sebevědomí. Těmito řádky vzdávám hold a díky své kamarádce Alence. Alena Pospíšilová byla moudrá, velkorysá, diplomatická kolegyně, postavila mě na bitevní pole a „holka, předeď, co umíš“. V bitevním poli mi ponechala tolik místa, kolik jsem potřebovala, abych si svůj boj vybojovala. A s

její pomocí jsem na svůj zdravotní handicap vyzrála. Byla to moje cesta od introverta k extrovertovi a zase naopak. Alenko, díky!

A základní knihovnická data: **Alena Pospíšilová** (* 22. 2. 1953) byla soboteckou knihovnicí v letech 1978 – 1998 (1. 12. 1978 – 31. 10. 1998). Maturitou ukončila Střední knihovnickou školu v Praze v roce 1975. Knihovnické zkušenosti získala na Semilsku, v Okresní knihovně v Semilech a v knihovně v Jablonci nad Jizerou. Po mateřské dovolené nastoupila do Městské knihovny Fráni Šrámka v Sobotce. V roce 1998 odešla do Městské knihovny v Jičíně, kde pracovala do odchodu do důchodu v roce 2010. Stále je aktivní knihovnicí, jejím nynějším působištěm je Místní knihovna v Libošovicích.

Lenka Dědečková

ALENKA A LENKA

Děvčata milá knihovnická a sobotecká, marně hledám ta nejhezčí slova a slovní spojení, abych Vám co nejkrásněji poblahopřál k Vaším kulatinám, když je máte tak pěkně srovnané v letošním únoru. Popřály jste si hezky vzájemně, ale mnohé jste ještě zamlčely. Sobotecká knihovna za Vaší éry, to bylo

(alespoň podle mého názoru) navíc. Výstavy a Galerie na schodech, ZŠS, besedy nejen se spisovateli, ale i s vlastivědnými pracovníky a dalšími osobnostmi, vedení kroužku dětí a jeho účast v soutěžích, aktivní podíl na Šrámkových Sobotkách včetně Knihovnických týdnů, klubová práce atd., atd. Ve skromných podmínkách Vaší maličké kanceláře vznikala spousta nápadů, které jste pak s obdivuhodnou rychlostí a kvalitou realizovaly. Vzpomínám i na Vaše skvělé pomocníky – Frantu Stašku, manžele Fiedlerovy, Věru Jiráskovou atd.

práci, mj. Alenka v dětském a Lenka v regionálním oddělení. A při besedách, soutěžích, při festivalu Jičín – město pohádky.

A léta běží. Alenka Pospíšilová se měla stát důchodkyní. Chachá, to bychom ji nesměli znát. Sice „ouředně“ do důchodu přešla, ale stala se ihned naší intenzivní dopisovatelkou a členkou redakční rady, malechovickou kronikářkou, libošovickou knihovnicí a organizátorkou tamních kulturních akcí, redaktorkou Zpravodaje OPS pro Český ráj atd. Samozřejmě do všech svých aktivit „zatáhla“ i dcery Verunku a Ajku a hlavně manžela Pavla. Co jen ten toho nafotil a nafilmoval!

A Lenka Dědečková? Ta také nesložila ruce v klín a jala se dále studovat. Věnovala se kromě jiného dějinám sobotecké knihovny a s její studií o Zpravodaji Šrámkovy Sobotky se letos seznámí naši čtenáři na stránkách jubilejního ročníku ZŠS.

Alenka s Lenkou na výletě u Kopicova statku

místo, které ovlivňovalo veškeré kulturní dění v Sobotce a okolí. Nejen po odborné knihovnické práci (rozšíření knihovny a záchrana jejího sídla, vznik dětského oddělení, spolupráce se školou a okolními obcemi, počátky elektronického půjčování), ale zvláště tím, co jste dělaly

letech narušen a téměř rozbit. Najednou chyběly malým obcím peníze, musely jste opustit rozdělané plány (třeba bezbariérový přístup výtahem do 1. patra) a pak jste postupně obě odešly do jičínské knihovny. S jakou chutí tam po Vás sáhly – a Vy jste i tam odvedly vynikající

Děvčata, ještě jednou Vám přeji za naši redakci a jistě i za všechny přátele hodně zdraví, spokojenosti a úspěchů do dalších let!

Váš Karol Bílek

VYZNAMENÁNÍ LUDMILY BUDAGOVOVÉ

Významná ruská bohemistka **Ludmila Budagovová** posunula v loňském roce svůj tradiční studijní pobyt v pražském Ústavu pro českou literaturu Akademie věd z období těsně předvánočního již na přelom dvou posledních kalendářních měsíců. Snad v tom svou roli sehrál fakt, že šlo o její třetí cestu do České republiky v roce 2012 (po účasti na brněnské konferenci o básníkovi Vítězslavu Nezvalovi v červnu a návštěvě Šrámkovy Sobotky v červenci). I při zkráceném pobytu si udělala čas na setkání se Sobotkou a místními přáteli (o prvním prosincovém víkendu) a na přednášku

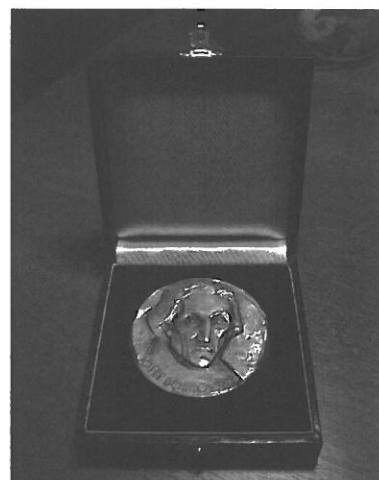
v Hradci Králové. Vrchol pobytu nastal 4. prosince, kdy dr. Budagovová obdržela z rukou předsedy Akademie věd ČR prof. ing. Jiřího Drahoše, DrSc., dr.h.c. čestnou oborovou Medaili Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filozofických vědách. Přednáškový sál literárního ústavu byl při této příležitosti zaplněn řadou kolegů a přátel včetně sobotecké delegace tvořené starostou města Stanislavem Tláškem, místostarostou Janem Janátkou a předsedkyní kulturní komise Marií Sekerovou. Cestu vážili dlouholetí účastníci soboteckého festivalu Aleš Fetters a Alžběta Peutelschmiedová, přítomna byla oblíbená referující Jaroslava Janáčková. Slavnost provázal hostitel, ředitel Ústavu pro českou literaturu, Pavel Janáček. Vložil cestu návrhu, který prošel kolegiem a vědeckou radou iniciativní instituce, vědeckou radou Akademie věd a nakonec Akademickou radou. Na vyzvání předsedy akademie také přednesl vídné laudatio. Dr. Budagovová vřele poděkovala za ocenění, při té příležitosti připomenula i vztahy se Sobotkou. Poté si přítomní vyslechli její vyzrálou, esejistickou

přednášku Vítězslav Nezval a česká básnická avantgarda. Potom v další části programu Jan Bílek stručně představil knihu soboteckých přednášek uvedenou při loňském ročníku Šrámkovy Sobotky. Slavnost končila společenským setkáním. Na závěr připojujeme přání tvůrčí pohody v dalších letech, přání dalšího setkání v Sobotce, přání radosti z práce s českou literaturou. A ještě jednou gratulujeme!

Jan Bílek

Stanislav Tlášek gratuluje
Ludmile Budagovové

Dobrovského medaile

KRAJANSKÉ HROBY

V našem putování za krajanskými hroby se tentokrát vracíme opět do Prahy, na vinohradský hřbitov. Zde se nachází i místo posledního odpočinku sobo-

Hrob rodiny Mačenkovi,
foto: Hana Kábová

teckého rodáka **Ferdinanda Mačenky**. Světlo světa spatřil 6. září 1872 v rodině krejčího a kapelníka. Vliv na něho měla matka Barbora, výborná vypravěčka a pamětnice. Vystudoval nižší gymnázium a učitelský ústav v Jičíně, maturoval roku 1891. Pak působil na Mladoboleslavsku (Cetno, Mladá, Rejšice, Struhý, Strenice, Hřivno).

Již od mládí byl literárně činný, přispíval hlavně do pedagogických časopisů. Jeho fejetony a další příspěvky se ale objevovaly i v celostátním tisku (Národní listy, Národní politika, Malý čtenář, Švanda dudák) a v regionálních novinách (Mladoboleslavské listy) a publikacích (jubilejní památník jičínského gymnázia apod.). Nezapomínal ani na Sobotku, psal např. do Památníku 3. sjezdu rodáků 1906 nebo do Věstníku soboteckého). Milá je jeho knížka pro mládež *Muzikanti* (1919) o putování české kapely po Rusku.

Je rovněž autorem pedagogických publikací.

Po první světové válce odešel jako mnoho jiných pomáhat budovat školství na Slovensko. Byl zemským školním inspektorem, organizoval tam ochotnické divadlo, redigoval pedagogické časopisy atd. Na penzi se roku 1932 vrátil do Čech ke své dceři do Neratovic a zapojil se aktivně do krajanských schůzek pražských Soboťáků. Jeho vzpomínková vyprávění byla velmi oblíbená. Zemřel na Nový rok 1938, tedy před 75 lety.

V hrobě s ním je pohřbena i jeho žena Barbora, syn Miloslav a dcera Milada Kolářová se svým manželem a synem. Právě Milada Kolářová opatrovala jeho literární pozůstalost, která je nyní uložena v Literárním archivu Památníku národního písemnictví.

Karol Bílek

KNIHOVNA

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Milena Kovářová: Pajda a Papulka. Noví přátelé. Fabula Hranice 2012, 64 s. Naše dávná spolupracovnice, rodačka ze Spyšové, obohacovala již řadu desetiletí svými povídkami přední české noviny a časopisy. V roce 2008 vydala svou první samostatnou knížku – úsměvný příběh dvou kočiček, vlastně kočičky a kocourka Pajda a Papulka – Kočičí dobrodružství. Knižka měla velký úspěch, brzy byla vyprodaná, a tak paní nakladatelka Hana Jankovská přiměla autorku, aby napsala pokračování. Stalo se – a koncem loňského roku se k 85. narozeninám paní Kovářové objevilo na knihkupeckých pultech pokračování kočičích příběhů. Oba hlavní hrdinové v nich prožívají pestré příhody se starými známými, zvláště andulkou Tuláčkem, ale setkávají se s novými přáteli – myškou, ježkem Pícháčkem, králíčky Madlou a Kudlou, dokonce s motýlí vílou a domácím skřítkem. Staví sněhuláka, budují skalku atd., nakonec prožijí s malými skřítky a vílami nezapomenutelnou Svatojanskou noc. Knižka je psána krásnou češtinou, příhody jsou vhodné už pro malé posluchače od tří let. Laskavé vyprávění o zvířátkách, plné něhy, bez krutosti a násilí. Navazuje na nejlepší tradice

české literatury pro děti, sahající v tomto žánru až někam ke Karafiátovým Broučkům.

Knižku opět doprovázejí něžné ilustrace Markéty Kotkové. Doporučujeme našim čtenářům.

František Kaska a Vladimír Úlehla: Procházka jičínským hřbitovem. Knihovna Václava Čtvrtka Jičín, 2012, 131 s. Jako 7. svazek edice Jičínsko vydala jičínská knihovna knihu prof. Vladimíra Úlehly, jejímž základem je rukopis zasloužilého vlastivědného pracovníka, profesora jičínského gymnázia Františka Kasky (1881–1944) o tamním hřbitovu, psaný za 2. světové války. Při procházce jednotlivými odděleními hřbitova se seznamujeme s hroby známých osobností, se základními údaji o nich i s uměleckými atributy výzdoby hřbitova a jednotlivých hrobů. Starší Kaskovy údaje dovedl prof. Úlehla do současnosti, a poskytl tak čtenářům bezpečné vodítko při prohlídce. Četné černobílé fotografie Pavla Kracíka si zasloužily alespoň částečnou reprodukci v barvě. Smutnou stránkou textu jsou četná upozornění na likvidaci mnoha památných hrobů a na vandalis-

mus... Na stránkách knihy se setkáváme i s řadou hrobů rodáků ze Sobotky a okolí či těch, kteří v Sobotce působili. Z rodáků to jsou především lékař Jan Horna a advokát František Volf, majitel koželužny František Fridrich, obchodník Jan Mukařovský a kovář Josef Macoun. Dále u nás působili učitelé Jan Lamač, Vojtěch Engelmann a Václav Zavadil. Z Dolního Bousova pocházeli advokát František Lohař a truhlář Václav Horáček. U Šlejferny se smrtelně zranil ministr Alois Vošahlík atd.

Samozřejmě je na jičínském hřbitově pohřbeno více našich krajanů. Mohlo být upozorněno na vlastivědného autora prof. Jaroslava Pažouta z Oseka, na prezidenta krajského soudu Josefa Ježka z Pravomíru (z Vesce), nedostalo se ani na lékaře Jiřího Filsaka, učitelku Marii Thořovou a další. Ale to by se publikace neúměrně rozrostla.

Na závěr se sluší poděkovat prof. Úlehlovi i Pavlu Kracíkovi za cennou a potřebnou knihu a vyslovit jičínské knihovně a jejím spolupracovníkům uznání za její výslednou kvalitní podobu bez závažnějších věcných i tiskařských chyb.

K. B.

CO SI JISTĚ PŘEČTEME

V první půli března vyjde první letošní číslo regionálního sborníku **Od Ještěda k Troskám**, v němž se objeví čtení pro Sobotku a okolí, ale i odjinud. Vlastimil Hnízdo hned na začátku připomene spisovatele Miloše Martena, který je sice brán jako Brňák, ale má velice silné vazby k Turnovsku. Článek Josefa Jindry je vzpomínkou na devadesát let od narození Karla Samšiňáka a jsou v něm i vzpomínkové fotografie na jeho rané mládí. O Václavu Větvíčkoví píše Vladimír Louda, krasovými jeskyněmi v okolí Zábřdky nás opět provede Dominik Rubáš, Vítězslav Brožek píše o sklářských imita-

cích, Václav Jenšovský v pokračování o svém otci-historikovi. Václav Jenšovský byl oceněn novinářským spolkem za svou vlastivědnou žurnalistickou činnost – i o tom si můžeme přečíst. V Sobotce známý jičínský profesor Úlehla vzpomíná na obyvatele jičínské Valdické brány a na to jak se jim tam žilo. V krátké recenzi vyzvedává Václav Jenšovský knížku Bílek-Jindra *Sobotecký hřbitov* jako významný čin, Veronika Bursová provedla studii o dopadu krize v třicátých letech na úpadek sklářského průmyslu a píše i o jiných zajímavostech z regionu. Podrobný náhled do obcí, které se počítají do Českého rá-

je, také nechybí. Tentokrát je to náš soused a bývalý sportovní rival Dolní Bousov a také Nová Ves nad Popelkou. Dokumenty v příloze přetiskují dávný (1946), ale dnes tím víc aktuální článek prof. Slavíka s názvem *Jeho věčný hlas* z deníku **Svobodný zítřek** (strana národně socialistická) o T. G. Masarykovi a aplikaci jeho filozofie pro ta další století. Tak to byl jen neúplný výčet.

A ještě zpráva: cena sborníku pro předplatitele klesá na 45,-Kč.

Josef Jindra

VYŠEL MALÝ SLOVNÍK AUTORŮ REGIONU

Jako volná příloha knihovnicko-informačního zpravodaje Studijní a vědecké knihovny Hradec Králové U nás vyšel začátkem prosince 2012 Malý slovník regionálních autorů. Literární tradice našeho kraje (48 stran). Medailonky regionálních autorů vycházely v uvedeném čtvrtletníku v posledních osmi letech. Psal je Aleš Fetters, do publikace doplnila a sestavila Božena Blažková. Slovník ob-

sahuje na pět desítek charakteristik autorů, kteří se v našem kraji narodili, tvořili tu, nebo jím byli oni nebo jejich dílo nějak významněji ovlivněni. Že mezi abecedně řazenými hesly najdeme Fráňu Šrámka nebo Václava Šolce, je celkem samozřejmé, jsou tam však zařazeni (společným heslem) i Václav a Marie Hejnovi a další autoři Českého ráje, ale třeba i Máchovo či Seifertovo putování na-

ším krásným Českým rájem. V závěrečné kapitole o literárních tradicích má své místo samozřejmě i Jičínsko a Sobotka.

Užitečnou publikaci dostaly zdarma všechny knihovny kraje, snad tam nezůstane ležet nepovšimnuta. Zájem o ni by měla mít nejen generace „pamětníků“, ale zejména i studující mládež.

Aleš Fetters

ŠKOLNÍ STRÍPKY

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

První adventní neděli uspořádala základní škola lampionový průvod. Stejně jako v loňském roce předcházela i letos slavnostnímu rozsvícení vánočního stromu na soboteckém náměstí. Již před pátou hodinou podvečerní se před budovou školy mihotaly desítky světylek.

Sešlo se opravdu velké množství dětí, rodičů, prarodičů i veřejnosti.

Dlouhý průvod se vydal k náměstí „okružní jízdou“ potměnými soboteckými ulicemi. Této předvánoční akci přálo i počasí. Na náměstí pak vystoupily s vánočními písničkami děti ze sborečku

Notička a z mateřského centra Ťapík. Vyvrcholením celé akce bylo rozsvícení vánočního stromu.

Naše poděkování patří Policii ČR, která nám pomohla zajistit bezpečnost během této akce.

Mgr. Alena Slavíková

VÁNOČNÍ JARMARK

Ve středu 19. prosince 2012 se na soboteckém náměstí uskutečnil vánoční jarmark základní školy. Slavnostně ho zahájil žákovský sbor vánočními písněmi a koledami. Ve stánkách byly na prodej desítky rozmanitých výrobků, které vytvořili žáci se svými učiteli. I přes nepřízeň počasí všechny potěšila velká účast rodičů i veřejnosti. O žákovské výrobky byl opravdu veliký zájem, což činilo dětem obrovskou radost.

Žáci a zaměstnanci ZŠ Sobotka se rozhodli získané peníze věnovat na

dobročinné účely. Částka 13.000 Kč byla zaslána na Konto *Adventních koncertů pro Sdružení Neratov*, které pomáhá již 20 let lidem s postižením i sociálním znevýhodněním, opuštěným a handicapovaným dětem, podporuje těžké pěstounské rodiny a chráněné dílny. Věříme, že tyto peníze pomohou těm, kteří to potřebují.

Naše poděkování patří především všem žákům, dále pak všem, kteří tuto akci základní školy svou účastí podpořili, a všem, kteří nám pomohli s její organizací.

Mgr. Alena Slavíková

ÚSPĚŠNÝ FLORBALOVÝ PODZIM SOBOTECKÝCH ŽÁKŮ

Florbal se stal na sobotecké základní škole nejoblíbenějším sportem, a i proto se mu mohou věnovat v zájmových kroužcích všichni žáci od prvního až po

devátý ročník. Každý rok se navíc účastníme i florbalových soutěží, které pro školy organizuje Asociace školních sportovních klubů a letos nově i Česká florbalová unie.

Jak jsme vás informovali v minulém čísle *Zpravodaje Šrámkovy Sobotky*, dosáhli velkého úspěchu v **Orion florbal cupu** naši žáci 6. – 7. tříd, kteří po vítěz-

stvích v okrskovém i okresním kole postoupili do kola krajského, které se konalo 20. listopadu 2012 ve Dvoře Králové nad Labem. Na tomto turnaji, kde reprezentovali celé Jičínsko, se jim již tolik nedařilo, a i přes poměrně vyrovnané boje se svými soupeři obsadili poslední 6. příčku. Získali však svou účastí na turnaji velice cenné zkušenosti - viděli hru na mnohem vyšší úrovni, skvělé individuální výkony některých protihráčů, profesionální vedení zápasů - a to může mít pozitivní vliv na jejich další florbalový vývoj. Úspěšní však byli i naši starší žáci z 8. - 9. tříd, kteří po 2. místě v okrskovém kole **Orion florbal cupu** postoupili do okresního kola této soutěže, které se konalo na konci listopadu v Hořicích. Naši chlapci si po vítězství ve skupině B (4:0 s Gymnáziem Hořice 0:0 se Z Lázně

Florbalový tým ZŠ Sobotka - Fráňové

vyrovnaný, leč soupeři se podařilo brzy dostat dvěma splenými góly do vedení, které dobrou obrannou hrou udržel až do konce zápasu. Obdržené branky, které byly prvními v turnaji, přišly bohužel právě v nejméně vhodný čas. Na kluky tak čekal pouze soubor o třetí místo, které nakonec

V letošním školním roce měli poprvé možnost zahrát si svůj turnaj i naši nejmenší žáci z prvního stupně, pro které uspořádala florbalovou soutěž Česká florbalová unie. Okresní kolo **Poháru ČFbU** se uskutečnilo v hale ZŠ Husitská v Nové Pace. Turnaje se zúčastnily celkem čtyři školy, které se v jedné skupině utkaly systémem každý s každým o jedno postupové místo do krajské eliminace. Naš výběr narazil nejprve na *Mamutíky* (ZŠ Ostroměř), které po pomalejším

rozjezdu nakonec porazil jednoznačně 9:2.

V druhém utkání se ZŠ Nová Paka kluci navázali na dobrou hru z předchozího utkání a i v tomto zápase vyhráli, tentokrát v poměru 4:1. Na závěr čekal na naše chlapce soubor o první místo s *Vodníky* (ZŠ Miletín) a zápas to byl neskutečně napínavý, plný krásných florbalových akcí a zvrátů ve skóre. Výsledná remíza 4:4 však byla díky lepšímu skóre postupová pro našeho soupeře z Miletína. Zklamání našich *Fráňů* (název našeho týmu) bylo obrovské. Vždyť k postupu do krajské eliminace chybělo vstřelit jen jednu branku. Ale i takovéto těsné výsledky prostě sport přináší. Celkové 2. místo je však v premiéře na florbalových turnajích velmi dobrým výsledkem. Naši školu v této věkové kategorii reprezentovali: Lukáš Chrupa (3. A), Jiří Zmatlík (3. B), Pavel Račko, Radek Žďánský a Tomáš Žďánský (všichni 4. A), Jiří Havlík, Jan Pažout a Patrik Šimůnek (všichni 5. A).

Radek Štaff

Florbalový tým ZŠ Sobotka, kategorie 8.-9. roč.

Bělohrad) zajistili postup do semifinále. Tam však kluci narazili na velmi silný celek - ZŠ Daliborka Hořice. Zápas byl poměrně

Čepek, David Novák a Jan Škaloud (všichni 9. A), v okrskovém kole ještě Aleš Balcar a Marek Šulc (oba 8. A) a Matěj Hudec (9. A).

KLAUNSKÝ KARNEVAL

Ve středu 28. listopadu 2012 se uskutečnil *Klaunský karneval*, který připravila pro mladší spolužáky naše třída. Karneval byl zahájen ve 14 hodin a hned při příchodu obdržely děti barevné medaile. A pak už na ně čekaly hry a zajímavé soutěže. Bylo jich celkem dost - například shodit míčkem kuželky, přesnost střelby na branku s florbalovým brankářem, běh s míčkem na lžici mezi kuželkami nebo stavění kostek. Když nám došly ceny, snažili jsme se zabavit děti

nějakým jiným způsobem. Na závěr karnevalu proběhlo vyhlášení nejhezčí masky a oceněny byly také děti, které nejlépe tancovaly. Při posledních dvou písničkách si zatancovali společně s dětmi i *klaunici* z 9. A.

Myslíme si, že se nám karneval povedl a dětem se líbil. Přípravy byly náročné, ale z celé akce máme dobrý pocit.

Jessika Löfflerová, 9. A

Klaunský karneval

ŠKOLA MALÉHO STROMU (VÝLET DO DIVADLA)

Víte něco o duši amerických Indiánů? Víte, že stromy a voda mluví? Víte, jak posílat zprávy prostřednictvím hvězd? My už to víme. Dozvěděli jsme se to na divadelním představení **Škola Malého stromu**.

Na toto představení jsme společně s bousovskou základní školou vy-

razili 13. listopadu do pražského divadelního klubu Lávka. Představení vzniklo podle stejnojmenné knížky amerického autora Forresta Cartera. Na jevišti vystupovaly pouze dvě herečky – mladší z nich ztvárnila hlavního hrdinu, indiánského chlapce jménem Malý strom, její starší kolegyně ztvárnila hned šest vedlejších

postav. Představení bylo střídavě smutné a veselé, obě herečky hrály tak skvěle, že nás úplně vtáhly do děje, a tak téměř dvouhodinová podívaná utekla i bez přestávky jako voda. Prožili jsme velice příjemné dopoledne. Už se těšíme na nějaký další divadelní zážitek.

Štěpánka Kubištová a Adéla Karlová, 6.A

SOBOTECKÝ ŠKOLÁK JE 4. NEJLEPŠÍ V REPUBLICCE!

Obrovského úspěchu dosáhla redakce našeho školního časopisu - **Soboteckého školáka**. Po vítězství v krajském kole soutěže *Školní časopis roku 2012*, o kterém jsme Vás již informovali, náš časopis uspěl i v celorepublikovém měřítku!

Dne 3. prosince 2012 proběhlo na Střední škole polytechnické v Brně - Štýřicích finále této soutěže a náš časopis se ve velké konkurenci umístil na celkovém 4. místě. Časopisy však byly hodnoceny ještě ve speciálních kategoriích a zde jsme se umístili dokonce na stupních vítězů. 1. místo v republice jsme získali za titulní stranu Soboteckého školáka, 3. místo nám bylo uděleno za obsah časopisu a v *Ceně školních redakcí* (zástupci školních redakcí volili nejlepší časopis) jsme skončili rovněž na 3. místě.

Redakce Soboteckého školáka 2012

Slavnostního vyhlášení konečných výsledků jsme se vzhledem k velmi vzdálenému místu konání akce aktivně nezúčastnili. Získaná ocenění nám však udělala ohromnou radost.

Do soutěže byla na jaře tohoto roku zaslána dvě čísla Soboteckého školáka vydaná ve školním roce 2011/2012. Získaná ocenění jsou tedy úspěchem loňské redakce Sobotecké školáka. Ta pracovala v tomto složení:

Šéfredaktor: Radek Štaff

Redaktoři: Lenka Jenčková, Anna Koprnická, Žofie Buchalová, Jiří Resl, Jakub Drbohlav, Barbora Judlová, Jessika Löfflerová, Michaela Lhotová, Soňa Picková, Jiří Šolc a Martina Žďánská

Nastavili jsme si nyní laťku hodně vysoko a budeme se všichni moc snažit, abychom ji udrželi minimálně na stejné úrovni.

Radek Štaff

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ A KULTURNÍ AKCE

MICRORISC V ROCE 2012: BRONZOVÁ FIRMA ROKU BLAHOPŘÁNÍ A PODĚKOVÁNÍ

Vzpomínám si, jak mě jednou maminka Maruška Šulcová při cvičení v Sokole svěřila, že svým synům doporučila návštěvu knihovny s možností zapůjčení knih s tematikou dospívání. Starší

Vláda ji ujistil, že tuto problematiku mají již dávno prostudovanou. Býval systematický a zvidavý od dětství. A také pracovitý hoch. V devadesátých letech nám knihovnicím pomáhal jako sobotecký za-

stupitel se získáním prvního počítače a elektronickým zpracováním Zpravodaje Šrámkovy Sobotky.

S velkým potěšením a radostí jsem 4. prosince zaznamenala na ČT 24

pořad udělování cen Živnostník roku 2012. V přímém přenosu se představili nejlepší z nejlepších. Na třetím místě se umístila jičínská firma Microrisc s.r.o., jejímž zakladatelem a majitelem je **Soboták Ing. Vladimír Šulc ml.** Chcete-li se, vážení čtenáři Zpravodaje, o této prosperující firmě dozvědět více, stačí si na internetové adrese www.google.cz zadat její jméno a mnoho informací si tzv. „vygúglovat“. Najdete zde nejen zcela odborné pojednání o výrobním programu firmy, o podaných patentech, kterých má pan Ing. Vladimír Šulc na svém kontě více

než 30, o zahraniční spolupráci a úspěšném proniknutí na americké, čínské, japonské a další trhy, o získaných cenách, ale i o dalších vizích a plánech firmy.

Za zvláště příkladné a pozornosti hodné považují informace o sponzorských aktivitách a velkorysě podpoře vzdělávání. MICRORISC adresně sponzoruje neziskové organizace, společenské a charitativní projekty. Snaží se pomoci tam, kde cítí potřebu pomoci, kde vidí výjimečnost a obětavost. Také za to byl v roce 2012 nominován na Cenu Ď, neboli dík, za aktivity mecenášů, sponzorů

a dobrodinců na podporu kultury, charity v ČR. Firma podporuje studenty a dlouhodobě spolupracuje s odbornými školami a univerzitami.

Blahopřejí úspěšnému podnikateli Ing. Vladimíru Šulcovi, jeho rodině a kvalitnímu, profesionálnímu týmu ke všem zaslouženým oceněním. S úctou a obdivem si dovoluji dávnému čtenáři popřát do dalších let pevné zdraví a hodně úspěchů.

Alena Pospíšilová

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 3. 2. 2013 se dožila 85 let rodačka z Oseka Růžena Pazderová (rozená Klabanová). Za celý rod chceme mamince, babičce i prababičce poděkovat za celoživotní péči, kterou nám věnovala. Při této příležitosti bychom chtěli vzpomenout i na její rodiče – Annu Klabanovou (rozenou Pažoutovou) pocházející z Čálovic a Václava Klabana pocházejícího z Podkostí – a sestry Miloslavu Remešovou a Annu Halbichovou.

Za celý rod přeje hodně zdraví a vitality do dalších let dcera Helena Kodýtková

PODĚKOVÁNÍ

Upřímně chceme poděkovat všem, kteří se přišli rozloučit 8. prosince do kostela sv. Jakuba Většího v Jičíně s panem Ing. Josefem Kupcem z Ohařic. Zvláště děkujeme bývalým žákům z mladějovské zemědělské školy. Děkujeme za květinové dary a písemné projevy soustrasti.

*Manželka, dcera a syn
s rodinou*

INZERÁT PRO SOBOTECKÉ SENIORY

Několik se nás sešlo a vzpomněli jsme na dobu poválečnou, kdy v Sobotce prosperoval skauting a hlavně loutkové Divadélko „Na sále“. Co informací je už pro vzpomínky ztraceno, jak do nenávratna odcházejí ti, kteří byli u toho. Snad ještě pár vzpomínek a možná i věci fyzických někde leží a chtělo by se jim vejít do dnešních dnů v nějakém tom sepsání této historie. Přátelé sobotečtí i z okolí, máte-li ještě nějaké ty vzácné střípky vzpomínek či věcí, přineste je do houfu ostatních. Každý den dopoledne do cukrárny anebo v otvíracích hodinách do Informačního centra či Městské knihovny. Každý takový Váš čin je pro historii Sobotky dobrý.

Těší se na Vás parta nostalgiků, která chce tyto zbytky sepsat.

JUBILEA

14. 12. 2012 se dožila 93 let paní **Etela Bariová**. Zdravíčko už jí moc neslouží, proto příliš nikam nechodí. Starají se o ni děti, dcera s manželem. Paní Bariové přejeme zdravíčko a pohodu.

Paní **Jiřina Chrpová** se Staňkovy Lhoty, rozená Švorcová, se dne 17. 12. 2012 dožila krásných 80. let. Celý život učila ve škole. Začínala jako mladička v Dolní Branné, kde vyučovala čtyři roky. Další čtyři roky strávila v Rudníku

u Hostinného, odkud se posléze dostala blíže k domovu – do Horního Bousova. V roce 1960 se konečně vrátila do Sobotky, v jejíž škole učila až do důchodu. Práce ji velmi bavila. Má dvě děti a šest vnoučat, které ji často navštěvují a na-

plňují ji radostí. Syn k ní má blíže, přijede častěji. Zdravíčko trochu zlobí, proto si nechává dovážet obědy. Gratulace k narozeninám ji nesmírně potěšila. Ze školy dostala růže a podepsané přání od celého učitelského sboru. Paní Jiřce, jak jí říkáme, přejeme zdraví, štěstí a radost z dětí a vnoučat.

Dva dny před Štědrým dnem oslavila v rodinném kruhu své 92. narozeniny paní **Jarmila Bendlová**. Stále čilá a vitální paní žije u dcery Járy, často ji navštěvuje také dcera Štěpánka. Pořád se zajímá o dění kolem sebe. Akorát zrak už ji trochu zlobí, proto musí číst s lupou. Jak sama s oblibou říká, všichni jsou na ni hodní a celá rodina jí dělá radost. Paní Bendlové přejeme zdravíčko a pohodu mezi svými.

22. 12. 2012 oslavil 80. narozeniny pan **Ing. Vlastislav Ort** ze Zajakur, původem z Rytířové Lhoty. Vystudoval Gymnázium v Mladé Boleslavi, kde v roce 1953 úspěšně odmaturoval. Poté studoval pět let v Brně a stal se elektroinženýrem. 20 let byl v armádě, končil v hodnosti podplukovníka. Oženil se, 20 let bydlel s rodinou v Pardubicích. Má dvě děti, dcera bydlí v Praze a syn má postavený dům v Chocni. Pan Ort si vybudoval domek na Zajakurách, kde si s manželkou spokojeně užívají důchod. Nyní se těší, až s rodinami dětí oslaví své 80. narozeniny. Přejeme mu hodně zdraví, spokojenost a pohodu do dalších let.

Poslední oslavenkyní roku 2012 je paní **Eva Kratochvílová** ze Sobotky pod Humprechtem. 23. 12. oslavila krásné 80. narozeniny. Na Štědrý den měla ještě svátek, takže bylo rozhodně co slavit.

Paní Kratochvílová pochází z Moravy, od Kroměříže. V 50. letech přišla do Sobotky na dva měsíce zaučovat dělníky do továrny Hamiro pod Humprechtem, v které se šili a vycpávali plyšovi medvědi. Nakonec v tomto zaměstnání vydržela až do důchodu, neboť ji Sobotka učarovala natolik, že tu zůstala a vdala se. Má jednoho syna a dvě vnoučata. Nyní spokojeně žije s manželem v krásném prostředí pod zámek Humprecht přímo proti areálu jezdeckého klubu. Stále velmi čilá paní Kratochvílové přejeme hodně zdravíčka a radosti ze svých blízkých.

Na Nový rok, 1. 1. 2013, oslavila 80. narozeniny paní **Libuše Kellerová**, rozená Ječná, z Čálovic kde žije v domě s manželem a rodinou dcery. Má dvě děti, dvě vnoučata a čtyři pravnoučata. Přes třicet let pracovala v lese, což bylo dost náročné už proto, že se pracovalo za každého počasí. Nyní paní Kellerová pěstuje zeleninu, radost má zejména z krásných výpěstků rajsých jablíček. S přibývajícím věkem ji sice již trochu zlobí zdravíčko, ale snaží se. Každý den chodí na procházku s hůlkami. Paní Kellerové přejeme vše nejlepší, hlavně hodně zdraví mezi svými nejbližšími i mezi květinami, které miluje.

Den po Novém roce 2. 1. 2013 oslavila krásné 95. narozeniny paní **Marta Barešová** ze Sobotky, bývalá učitelka mateřské školky. Skromné, příjemné a stále noblesní paní by tento věk asi nikdo nehádal. Nebyť toho, že jí již tolik neslouží oči, vypadá velmi dobře. Má syna a dceru. Syn bydlí v Sobotce a je s maminkou v každodenním kontaktu. Paní Barešové přejeme hodně zdraví a spoustu krásných chvil se svými nejbližšími.

11. 1. 2013 oslavila 85. narozeniny paní **Anna Pažoutová** z Oseka. Již několik let je Soboťačkou, přestěhovala se do domu s pečovatelkou službou do Krátké ulice, kde je moc spokojená. Má dva syny, čtyři vnoučata a šest pravnoučat. Často ji navštěvují. Celý život pracovala v zemědělství – jak v rostlinné, tak v živočišné výrobě. Brzy ráno vstávala do chléva, odpoledne pracovala na poli. Přestože práce byla náročná, ráda na ni vzpomíná. Paní Pažoutové přejeme zdravíčko a radost z dětí s rodinami.

MVDr. Jaroslav Felkl se narodil 25. ledna 1933 v Olomouci, nyní tedy oslavil krásné 80. narozeniny. Vystudoval Obchodní akademii v Olomouci a pak Vysokou školu veterinární v Brně. Pracovat začal v Mnichově Hradišti, pak v Sobotce. Dvanáct let na obvodě, potom v Sobotce jako lékař veterinární nemocnice. Když se připravovalo hodnocení mléka podle jakosti, zřídil bakteriologickou laboratoř. K hlavním činnostem patřila jakost mléka. V roce 1991 se vrátil původní majitel statku a laboratoř byla zrušena. Patnáct let pak pan Felkl pracoval v Jičíně jako specialista pro mléko - až do důchodu. V roce 1976 začali s rodinou svépomocí stavět rodinný domek, v němž spolu bydlí dodnes.

Pan **Milan Nosek** z Krátké ulice v Sobotce oslavil 30. ledna 2013 krásné jubileum – 85 let. Žije s manželkou a jsou moc spokojeni. Našli v Sobotce domov, sobotečtí občané je mezi sebe přijali moc mile. Přejeme oběma pevné zdraví, spokojenost a pohodu.

*Všem oslavencům přejeme
zdraví a pohodu do dalších let!*

Hana Rulcová

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

listopad

28. listopadu zemřela ve věku 80 let paní **Marie Špiglová** z Mrkvojed.

prosinec

3. prosince zemřela ve věku 60 let paní **Vlasta Kovářová** ze Sobotky.

11. prosince ve věku nedožitých 74 let zemřela paní **Eva Houzvičková** ze Sobotky.

leden

3. ledna po kratší nemoci ve věku 75 let zemřel pan **Martin Baster** ze Sobotky.

6. ledna ve věku nedožitých 85 let zemřel pan **Josef Drbohlav** ze Sobotky.

6. ledna zemřel ve věku 85 let pan **František Bartoš** z Rovenska pod Troskami.

13. ledna zemřel po krátké těžké nemoci ve věku 68 let pan **Josef Chrtek** ze Sobotky.

14. ledna zemřel po delší nemoci ve věku nedožitých 72 let pan **František Urban** z Markvartic.

20. ledna zemřel ve věku nedožitých 76 let pan **Jan Jirků** z Příchvoje.

22. ledna zemřel náhle ve věku 90 let pan **Jaromír Ruda** ze Sobotky.

23. ledna v předvečer svých 91. narozenin zemřela paní **Božena Chrpová** ze Sobotky.

ROZLOUČENÍ S KARLEM OUŘEDNÍKEM

Milý Karle, dostal jsem přetěžký úkol: rozloučit se s Tebou jménem všech Tvých přátel. Měl jsi jich zde hodně, i když si Tě Jenka přivedla do Sobotky zdaleka, z Jižních Čech. Ale rychle jsi tu zdomácněl a stal se z Tebe Soboták jak se patří, navíc s rozhledem po celém Českém ráji.

Měl jsi spoustu zájmů – od stavařiny přes ochranu přírody a památek, cestování a motorismus, až po sběratelství. Do všeho jsi šel s nadšením a s chutí.

Teď jsi odešel tam, odkud není návratu. Díváš se asi na nás a říkáš si, abych dlouho nemluvil, že na to není vhodný čas. Máš pravdu, nebudu. Ale musím Ti ještě říci, že jsme Tě měli rádi a že budeme vzpomínat. Nejen Jenka, Robík a celá rodina, ale i my, Tvoji přátelé.

Bylo Ti 73 roků. Teprve 73 roků. Nejlepší věk, aby člověk zúročil vše, co se naučil, co během života získal, co by chtěl ještě udělat, předat dalším generacím. Ale Pán řekl Dost! a povolal Tě k sobě.

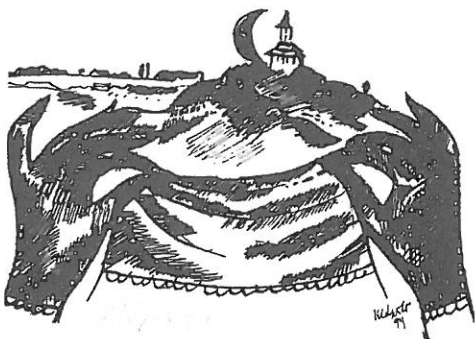
Jeho vůli musíme pokorně respektovat.

Říká se, co má muž za život udělat: postavit dům, zasadit strom a zplodit syna. Ty jsi s Jenkou památný Cumpfův a Šulcův dům citlivě přebudoval, stromů jste zasadili několik a vychovali jste Robíka. To vše Ti bude při konečném účtování připočteno k dobru.

Karle, na shledanou! Na soboteckém hřbitově i na věčnosti!

(Proslov Karola Bílka při rozloučení v chrámu sv. Maří Magdaleny v Sobotce 3. 11. 2012)

ROZLOUČENÍ SYNA S OTCEM

.... Měli jsme Tě rádi, budeš nám chybět,
ale přece jen zůstaneš součástí našich životů
až do doby, kdy sami pochopíme,
proč lidé musí odcházet....

Děkujeme za účast projevenou k odchodu našeho manžela a otce. Vaše slova útěchy nám pomáhají vyrovnávat se s naším zármutkem.

Jana a Robert Ouředníkovi
V Sobotce, leden 2013

KULTURNÍ KALENDÁŘ

23. 1. 1733 zemřel sobotecký děkan **Jan Kraus**.

24. 1. 1803 se narodil básník **Karel Alois Vinařický**, představitel národního obrození Boleslavsko.

1. 1. 1843 se narodil sobotecký učitel a hudebník **Augustin Švoba**.

6. 1. 1853 se narodil malíř **Bartoloměj Kutina**, autor známé kresby Kostí.

19. 1. 1853 zemřel **Augustin Günner**, představitel sobotecké městské samosprávy.

17. 2. 1853 se narodil básník **Jaroslav Vrchlický**.

20. 1. 1863 se narodil sobotecký kaplan, spisovatel **Alois Kousal**.

27. 1. 1863 se narodil **Václav Durych**, autor prvního průvodce po Českém ráji.

1. 1. 1873 se narodil sobotecký důchodník a přírodovědec **Josef Šulc**.

14. 1. 1883 se narodil sobotecký soudce a hudební skladatel **Cyril Sychra**.

26. 2. 1883 zemřel sobotecký okresní tajemník **Petr Haba**.

8. 1. 1903 zemřel sobotecký děkan **Josef Benda**.

26. 2. 1903 se narodil dlouholetý sobotecký vedoucí kina **Josef Žďánský**.

2. 1. 1923 se narodil čestný občan města Sobotky, přírodovědec **Karel Samšiňák**.

5. 1. 1923 se narodil známý kynolog **František Čuban** z Malechovic.

11. 2. 1923 se narodil nepřívěcký kronikář **Josef Ort**.

13. 1. 1933 zemřel učitel a vlastivědný pracovník Sobotce **František Barkman**.

2. 2. 1938 zemřela sobotecká kulturní pracovníce **Růžena Černá**.

28. 2. 1938 zemřel okresní starosta a or-

ganizátor hasičstva **František Havlík** z Vesce.

17. 1. 1943 zemřela manželka poslance J. G. Maštálky **Dina Maštálková**.

17. 1. 1943 se narodil spolupracovník ZŠ **Jan Šťovíček**.

18. 1. 1943 zemřel mladějovský hoteliér **Václav Vrabec**.

20. 1. 1943 zemřel jičínský výtvarník **Artur Fischer**, oběť holocaustu.

23. 1. 1953 zemřel teoretik ruralismu **Antonín Matula**.

7. 2. 1953 zemřel sobotecký advokát a spolkový činitel **Čeněk Černý**.

11. 2. 1953 zemřel dlouholetý poslanec za náš kraj, agrárník **Jan Dubický**.

5. 2. 1973 zemřel pracovník pohřební služby **Karel Zakouřil** ze Sobotky.

23. 1. 1993 zemřel sobotecký vlastivědný pracovník a fotograf **Jaromír Kuchař**.

V SOBOTU 20. DUBNA NÁS ČEKÁ DIVADELNÍ ZÁJEZD!

Městské kulturní středisko Sobotka pořádá zájezd na divadelní představení
KLEC BLÁZNU Divadla Radka Brzobohatého v Praze

Termin: sobota 20. dubna

Odjezd: 12.00 ze soboteckého náměstí

Předpokládaný návrat: 19.00

Cena zájezdu (včetně dopravy a vstupenky): 400,-

O představení: Klec bláznů je název nočního podniku v Saint-Tropez. Hvězdou travesti show je Albin. Už dvacet let žije s Georgesem, jehož syn se chce zasnoubit s dcerou poslance, který svou kariéru postavil na hlášení řádu a morálky. Maminka s tatínkem, které ve skutečnosti tvoří Albin a Georges, musí před rodiči snoubenky nastolit zdání "normalnosti" a nezpochybnitelné morálky. Klec bláznů se v sedmdesátých letech stala nejspěšnější francouzskou divadelní komedií, podle níž byl o dva roky později natočen film. Ten byl pak ve třech kategoriích nominován na Oscara, vyhrál Zlatý globus a jeden z hlavních představitelů získal Cesara a Donatellovu cenu.

Hrají: Ernesto Cekan, Tomáš Ráček, Vojtěch Hájek, Petr Oliva, Hana Gregorová, Kateřina Velebová/Irena Máchová, Antonín Hardt, Jiří Chvalovský, Petr Vagner/Premysl Pálek, Michal Roneš, Pavlína Mourková, Jan Duhajský

Vzhledem k tomu, že představení začíná až v 15.00, všichni účastníci budou mít ještě dostatek času projít si uzší centrum Prahy, zajít si na oběd, nakupy apod.

Vstupenky je možné rezervovat v Městském informačním centru
v Sobotce, na telefonním čísle 493 571 587
nebo na emailové adrese mks@sobotka.cz

POZOR, OMEZENÁ KAPACITA MÍST!!!

PRODEJ CHOVNÉ DRŮBEŽE

/z veterinárně kontrolovaných chovů, které zaručují kvalitu a vysokou užitkovost/

- 12h Vitiňěves /u hospody/
- 13h Libáň /měst.tržnice/
- 13:30 Dětěnice /na návsi/
- 14:30 Dolní Bousov /parkoviště u bývalého kina/
- 15h Sobotka /na malém náměstí/
- 15,30 Kněžmost /parkoviště na křižovatce-směr Branžež/
- 16h Mnichovo Hradiště /parkoviště u obch. domu Družba/
- 16,30 Pěňčín /na návsi – před Benzínkou/

Prodej 6. 3. 2013

Kuřice černé, červené, bílé /nesou bílá vejce/stáří: 12-18týd. cena: 120-180,-Kč
Chovná kohoutci 12-18týd. 120-180,-Kč
Slepice ve snáše 100,-Kč

Prodej 12. 4. 2013

Kuřice černé, červené, bílé /nesou bílá vejce/stáří: 12-18týd. cena: 120-180 Kč
Chovná kohoutci 12-18týd. 120-180 Kč
Kačeny pekingské /bílé brojlerové/ 1-3týd. 70-90,-Kč
Moularden /kříženec pižmová+peking.kachny/ 1-3týd. 70-90,-Kč
Kačeny barbarie /francouzský hybrid pižmové kačeny/ 1-3týd. 110-130 Kč
Husy bílé 1-3týd. 140-160,-Kč
Husy landenské 1-3týd. 140-160,-Kč

!Sortiment, stáří a cena drůbeže se může lišit dle aktuální nabídky!

Drůbež, prosím, OBJEDNÁVEJTE na adrese: Gallus Extra s.r.o.,
Pražská 8, 586 01 Jihlava
tel.567 212 754, 567 214 502, mob.731 701 331,
po-pá 8-15h, gallusextra@centrum.cz

PROGRAM KINA | MĚSTSKÉ DIVADLO SOBOTKA | ZAČÁTEK VŽDY 19.00 | VSTUPNÉ: 50,-
1. 3. LET'S DANCE | 15. 3. VENKOVSKÝ UČITEL | 29. 3. 96 HODIN

INZERCE VE ZPRAVODAJI ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Forma a ceník inzertního rámečku:

120mm x 180mm (polovina strany ZŠS na šířku) 1000 Kč

120mm x 90mm (čtvrtina strany ZŠS na výšku) 500 Kč

60mm x 90mm (osmina strany ZŠS na šířku) 250 Kč

POKYNY PRO INZERENTY

Inzerce dodat nejpozději v den uzávěrky na adresu mks@sobotka.cz

Formát .doc, .pdf, .jpg

Platbu lze uskutečnit hotově nebo na fakturu

Další informace na tel.: 493 571 618

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE

CO SKRÝVÁ DOPIS? aneb Klípky, vtípky, hříčky

Divadelní představení

Pátek 22. 2. / 19:00

Městské divadlo

Dětský divadelní soubor **Studio Šrámkova domu** uvádí premiéru dvou inscenací **Jak byl napsán první dopis** podle povídky **Rudyarda Kiplinga** a **Pošťácké pohádky** od **Karla Čapka**.

Těšit se můžete i na malá recitační vystoupení.

Vstupné dobrovolné

LET'S DANCE

Filmová projekce

1. 3. 2013 / 19:00

Městské divadlo

Tyler Gage je rebel na špatné straně Baltimoru, který má však sen, že se jednoho dne odtud dostane. Nora je prvotřídní prima balerína, která navštěvuje v Baltimoru elitní školu umění. Když se Tyler kvůli potížím se zákonem dostane do této školy na veřejně prospěšné práce, je pro všechny jen drzým outsiderem. Jeho taneční nadání se však nezapře a Nora zjistí, že v tomto drsném klukovi je něco víc. Film USA, 2006, 99 min. V hlavních rolích: Channing Tatum, Jenna Dewan-Tatum. Vstupné: 50,-

DANA MIMROVÁ, MIROSLAV VILÍMEC A JAN PETR

Koncert klasické hudby

7. 3. / 19:30

Sál spořitelny

Dana Mimrová (bývalá sólová flétnistka Státní opery Praha), **Miroslav Vilímeč** (koncertní mistr prvních houslí České filharmonie) a **Jan Petr**, výborný klavírista a člen Pražského filharmonického tria, společně v sále sobotecké spořitelny zahrají vybrané skladby předních hudebních skladatelů. Těšit se mů-

žeme zejména na díla z tvorby dolnorakouských skladatelů, zazní ale díla Mozartova, Dvořákova, Stamitzova či Telemannova. Vstupné: 80,- (děti 40,-)

MĚSÍC KNIH V SOBOTCE

Beseda s autory ze Sobotecka

15. 3. / 17:00

Sál spořitelny

Setkání s autory ze Sobotecka, kteří vydali knihu v roce 2012. Těšit se můžete na paní **Milenu Kovářovou** (rodačka ze Spyšové a autorka knížek pro děti), pana **Jaroslava Šedivého**, (chalupář z Dobšic a bývalý ministr zahraničí, který vloni knižně vydal své vzpomínky), pana **Ladislava Špačka** (chalupář z Rytířovy Lhoty a bývalý mluvčí Václava Havla, jenž vydal vzpomínky i etiketu pro děti) a pány **Josefa Jindru** a **Karola Bílka**, kteří společně připravili knížku **Sobotecký hřbitov**. Po besedě následuje autogramiáda, některé z knih přítomných autorů budou na místě k zakoupení. Vstupné dobrovolné

VENKOVSKÝ UČITEL

Filmová projekce

15. 3. / 19:00

Městské divadlo

Režisér Bohdan Sláma zachycuje ve svém filmu osudy tří hlavních hrdinů – Učitele, Marie a Chlapce - jejichž náhodné setkání rozpoutá velký příběh lásky, přátelství a odpuštění. Každá z postav si s sebou nese tajemství, každá touží po lidské blízkosti. Film ČR, 2007, 121 min. V hlavních rolích: Pavel Liška, Zuzana Bydžovská a další. Vstupné: 50,-

VELIKONOČNÍ JARMARK

16. 3. / 8:00 – 12:00

Náměstí / Muzeum Fráni Šrámka

Během Velikonočních trhů se opět můžete těšit na výběr z rukodělných výrobků a spousty

dalšího zajímavého zboží. Součástí Jarmarku bude výstava krojů soboteckých baráčníků v Muzeu Fráni Šrámka. Všichni jsou srdečně zváni!

96 HODIN

Filmová projekce

29. 3. / 19:00

Městské divadlo

Dospívající dcera bývalého agenta tajné služby, nyní osobního strážce, cestuje s kamarádkou do Paříže. Hned první den obě unesou albánští obchodníci s bílým masem. Otec okamžitě vyráží do Francie po stopách surových zločinců. Najít svou dceru. Za každou cenu. Film USA, 2008, 93 min. V hlavní roli: Liam Neeson. Vstupné: 50,-

NOC S ANDERSENEM

5. 4. od 18:00 - 6. 4. do 8:00

Městská knihovna Fráni Šrámka

Letos již počtvrté se žáci druhého ročníku sobotecké základní školy zúčastní nocování v knihovně. Co všechno lze uprostřed hluboké noci zažít mezi knihami? Čeká nás večer plný her, zábavy a pohádek.

PRAVIDLA LŽI

12. 4. / 19:00

Filmová projekce

Městské divadlo

Psychologické drama z prostředí terapeutické komunity, kde se jedenáct lidí pokouší odputat od své minulosti. Je jim okolo třiceti a v jejich životopisech najdete všechny hříchy světa. Lhalí, kradli, podváděli, mysleli jen na sebe a jeden z nich i zabil. Zatím se neví kdo, ale pravda vyjde najevo. Film ČR, 2006, 119 min. V hlavních rolích: Jiří Langmajer, Klára Issová, Jan Budař, Jaromír Dulava, Igor Chmela a další. Vstupné: 50,-

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědný redaktor: **Jakub Novosad**

Redakční rada: **K. Bílek, P. Havlová,**

J. Janatka, A. Pospíšilová, M. Sekerová

Grafická úprava: **Adéla Hošková**

Tisk: **RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911-19**

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 3. 2013